★ *Möt sextiotalet med LAHOLMS TIDNING* ★

LAHOLMS TIDNING

N:R. 50. ÅRG. 29 — Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm — TISDAGEN DEN 1 MARS 1960 — Ansvarig utgivare J. B. Bengtsson — Lösnummer 25 öre.

Nu har länsskolnämndens besked kommit

Hök ett område Laholm, Knäred högstadieorter

Länsskolnämnden i Hallands län har i dag avgivit det länge väntade yttrandet beträffande länets indelning i enhetsskoledistrikt. För södra Hallands vidkommande innebär detta, att Höks härad blir ett enhetsskoleområde med två högstadieorter, nämligen Laholm och Knäred. Undantaget är dock Karup där majoriteten föreslagit att Östra Karup och Hasslöv förs till Båstad och Skummeslöv till Laholm. En minoritet har reserverat sig för att hela Karup skall föras till Båstad.

Majoriteten inom länsskolnämnden beslöt att Eldsberga och Simlångsdalen skall föras till Halmstad, medan minoriteten vill ha dessa kommuner till Snöstorp.

Glädjen stod högt i tak hemma hos snickaren Sigurd Nilsson i Skogaby, som själv höll sig i bakgrunden, när hans fru Daga efter 45 år åter fick träffa sin broder Erik B. Bengtsson från Göteborg. De syns här omgivna av barn och släktingar.

Fru i Skogaby fann fem syskon efter 45 år - glad återförening

Verkligheten är oftare underbarare än dikten. Det är en gammal sliten fras men den är till alla delar tillämplig på det syskonmöte, som på söndagen ägde rum i Skogaby. Då återsåg två syskon varandra efter 45 år, och då de båda syskonen var 12 resp. 2 år gamla den gången de skildes kan man åtminstone beträffande den yngre säga att det var första gången de möttes. Bakom skilsmässan låg djup tragik och bakom återföreningen en riktig detektivbragd.

Det var glädje och gamman hemma hos snickaren Sigurd Nilsson i Skogaby där det ovanliga mötet ägde rum, och fullt med släkt av olika generationer. De som möttes var hr Nilssons fru Daga och hennes bror, byggnadsarbetaren Erik B. Bengtsson från Göteborg, och nog var det ett minnesvärt ögonblick för dem båda. Erik hade haft en liten, liten aning om att han en gång sett sin lilla syster, men hon hade inte ens vetat om att han fanns till.

De båda syskonen föddes i Masthugget i Göteborg, Erik 1902 och Daga 1912. Men de var inte ensamma utan det blev hela 13 barn i familjen. Fattigt och besvärligt hade man — på den tiden fanns inga barnbidrag eller sociala välfärdsanordningar — utan barnen blev utackorderade. Av de tretton finns nu sex säkert i livet, medan man saknar alla spår eller underrättelser av en sjunde broder vid namn Åke. Äldsta systern bor i Frankrike, där hon varit gift med en nu avliden mäklare — de vistades f. ö. i Sverige som flyktingar under kriget — medan yngsta systern bor i Stockholm och tre bröder finns i Göteborg.

När Daga var endast två år gammal kom hon till ett fosterhem i Dalsland. Det var alltså 1914, och sedan tappade hon alla spår efter familj och syskon. I Dalsland stannade hon till 1930, då hon kom till Skogaby och

(Forts. å nästa sid).

De återförenade syskonen fru Daga Nilsson, Skogaby och hr Erik B. Bengtsson, Göteborg hade mycket att prata om.

50.000 fröplantor ger kanske två odlingsvärda potatissorter

Lärdom på potatisdag i Laholm

Potatisen är för många lantbrukare i södra Halland den främsta grödan, och det var därför inte så underligt att Lagagården i går var i det närmaste fylld när "Potatisdagen" tog sin början. Det var också många goda lärdomar som man fick om både avsättning, odling och förädling. Arrangörer av dagen var Hallands läns hushållningssällskap, Södra Hallands ortsförbund av RLF och Hallands Potatisodlareförening.

Ortsförbundets ordf. Gösta Göransson hälsade välkommen och framhöll att skall man kunna konkurrera med importen nu sedan gränserna luckrats upp måste man hålla ordentlig kvalité, så att man inte råkar ut för konsumenternas köpmotstånd. Vi måste komma till rätta med sortering och saluföring, yttrade hr Göransson som också utsågs att leda förhandlingarna.

Dagen inleddes av jordbruksinstruktör Bror Håkansson, som anknöt till den "potatisdag" som för fem år sedan hölls i Vallberga. Då rådde det hård utländsk konkurrens. Då rådde det också stor förbistring i fråga om sortvalet med endast 15 proc. Bintje och King Edward när i dag dessa sorter svarar för 60 proc. av all odling. Men vi behöver en kräftimmun sort till vid sidan om Majestic. När, var och hur kommer den? Vi kan också konstatera, att den svenska kvalitén är oerhört mycket bättre nu än för fem år sedan — men än finns det mycket att göra, som vi kan se på utställningen här i dag.

Dagens första föredrag hölls av direktör Nils Chr. Månsson, Halmstad och handlade om potatisens kvalitet och saluförande. Han uppehöll sig vid Svensk Matpotatiskontroll, vad den gjort och kommer att göra och framhöll som en slutkläm att det var nödvändigt med en organisation för uppsamling och saluförande av den svenska matpotatisen i stora, enhetliga partier kontinuerligt under hela konsumtionssäsongen. I annat fall löper den svenska potatisen risken att bli utkonkurrerad av den utländska. Laholms Tidning återkommer med direktör Månssons intressanta föredrag i sin helhet.

Många goda odlareråd hade instruktör Georg Eriksson sedan att ge och han påpekade att man måste satsa på gödslingen, där fosfat höjer torrsubstansen

(Forts. å nästa sid).

Kopman Paul Lindvall, Strömsnäsbruk överräcker ordförandeklubban till den nye ordf. bruksarb. Axel Jonsson, Strömsnäsbruk.

Laholms landskommuns Rödakors ger 500 kronor till Marocko-hjälpen

Laholms landskommuns Rödakorskrets hade i går årsmöte i pensionärshemmen i Lia Tjärby varvid förhandlingarna leddes av ordf. fru Anna Lisa Månsson, Bonharp. Styrelseberättelsen godkändes. Av densamma framgick att kretsen har 353 medlemmar.

Riksinsamlingen inbringade 414 kr. Vistelse på Kronolund har bekostats för två mödrar och fyra barn med 471 kr. Rödakorskåren i Laholm har fått 100 kr och ålderdomshemmet i Trulstorp 1 0 kr som hjälp till TV. 500 kr har sänts till Maroccohjälpen. Kretsen har svarat för kostnaderna för bil vid poliokolonin Lagalund, vilket dragit en kostnad av 515 kr.

Vid en soare blev nettobehållningen 2.588 kr och utställningen Fridhems-trivsel gav 1.610 kr. Utgifter och inkomster balanserade på 11.400 kr med en behållning på 6.943 kr.

Till styrelseledamöter för tre år omvaldes fru Ellen Larsson, Laholm, fru Elin Nilsson, Mellby, fröken Anna Karlsson, Ängstorp samt fru Anna-Lisa Månsson. Revisorer: Oscar Jönsson, Ösarp och Ragnar Christoffersson, Kärragård. Distriktsombud jämte ordföranden: fru Anna Johansson, Trulstorp och fru Nanny Andersson, Ösarp. Om-

(Forts. å sid. 3)

35-årig prickfri körning belönades vid S. Sunnerbo MHF-avd:s möte

S. Sunnerbo, MHF-avdelning höll i söndags sitt årsmöte på Snapphanegården i Markaryd och samtidigt högtidlighölls avdelningens 30-åriga tillvaro. Ett stort antal medlemmar med damer hade kommit samman och utöver de digra förhandlingarna underhöll löjtnant Arvid Melin, Halmstad med att berätta om sina upplevelser inom Svenska FN-bataljonen i Gaza och i anslutning därtill visade vackra ljusbilder i färg från Jerusalem, Betlehem och Egypten.

Avdelningens ordf. köpman Paul Lindvall, Strömsnäsbruk, hälsade välkommen och vände han sig då särskilt till ombudsman Gösta Holmberg, Borås som under en 14 dagars tid vistats i distriktet och undervisat i skolorna och som nu var närvarande vid årsmötet. Distriktsstyrelsen representerades av v. ordf. fabrikör Axel Melin, Markaryd och rektor Sture Norberg, Lessebo.

I styrelsens berättelse konstaterade man att 1000 människor årligen får släppa till livet i samband med trafikolyckor trots den intensiva trafikpropaganda som bedrives. Under det gångna året har förbundets ombudsman undervisat i skolorna inom avdelningens verksamhetsområde. MHF:s testbuss har besökt Markaryd och Strömsnäsbruk och 100-talet fordon blev då testade. Under året har avverkats två bilorienteringar förutom den populära tävlingen "Bilfamiljen 1959", Sunnerbomästerskapen kördes denna gång som en nattorientering. Den traditionella utfärden för pensionärerna inom avdelningens verksamhetsområde har ägt rum och avdelningens egen utfärd gick i år till Ripa-gården och Bjärehalvön. Avdelningen har deltagit i firandet av folknykterhetens dag. Distriktet anordnade ett Bil och mopedlotteri varvid avdelningen sålde de flesta lotterna. Antalet medlemmar var 354 och kassan som balanserat på 7.268 kr visade en behållning på 3.706 kr. Den stora behållningen är uteslutande beroende på försäljningsresultatet av distriktslotteriet. Anslag har erhållits med 100 kr från Markaryds köping, 2 0 kr från Markaryds kommun och 200 kr från Traryds köping. Ombudsmannen har under året nållit trafikundervisning i fyra skolor inom distriktet och därvid hållit 7 lektioner som åhörts av sammanlagt 800 barn.

Till ny ordförande i avdelningen efter köpman Paul Lindvall, Strömsnäsbruk som bestämt undanbett sig återval utsågs bruksarb. Axel Jonsson, Strömsnäsbruk och i styrelsen omvaldes fabrikör Karl Melin, Markaryd, trävaruhandl. Eric Petersson, Traryd och mejerist Nils Rahm, Strömsnäsbruk. Suppleanter för dessa blev lantbr. Sture Andersson, Hamneda, stenhuggare Gunnar Persson, Markaryd och möbelhandlare Carl-Gustav Segemalm, Markaryd.

Revisorer blevo fabrikör Henry Persson och mejeriföreståndare Gustav Persson båda från Markaryd och till deras ersättare utsågs skräddarmästare Ragnar Olsenius, Strömsnäsbruk o. plåtslagare Robert Kroon, Markaryd.

(Forts. å nästa sid).

"Praktkonkurs" för halmstadsbo med tältvaruhus vid Norgegräns

En spargris och ett parti lumpstrumpor räknas till de säkrare tillgångarna i en märklig friräsarekonkurs. Denna som seglat upp i Halmstad berör en direktör som på sin tid startade en omtalad varuhusrörelse i ett cirkustält vid Svinesund. Nu har "de friska tagen" inom varudistributionen lett till en storkrasch med över 400.000 kronor i brist, skriver tidningen Köpmannen.

(Forts. å sid. 5)

Centralisering av Våxtorps skolor beslutades av kommunalfullmäktige

Kommunalfullmäktige i Våxtorp höll i går sitt första sammanträde för året under ordförandeskap av Erik Pettersson, Berg. En centralicering av Våxtorps skolväsen beslöts vilket innebär att alla folkskolor flyttas till samhället med undantag av Vråkärrs.

Fyra klassrum skall byggas i paviljonger. Två stycken på 50 kvm och två på 60 kvm. Vidare måste gymnastiksal och läkarmottagning byggas. Preliminärt beräknad kostnad 432.500 kr därav statsbidrag 165.000 kr. Enbart gymnastiksalen beräknas till 167.000 kr. Kommunens kostnad skulle bli 100.000 kr då gymnastiksalsbygget beslutats tidigare. Skolstyrelsen fick i uppdrag att föra frågan vidare och då statsmakterna sagt sitt ord skall kommittén komma med sina planer till fullmäktige.

Man beslöt ge idrottsplatskommittén tillstånd att bygga omklädningspaviljong vid idrottsplatsen. Preliminärt beräknad kostnad 18.500 kr. Själv förfogar kommittén över 6.000 kr resten skall tas ut ur 1960 års stat. Så småningom kan 7.000 kr i statsbidrag väntas.

Våxtorps församling hade begärt att få överta nuvarande

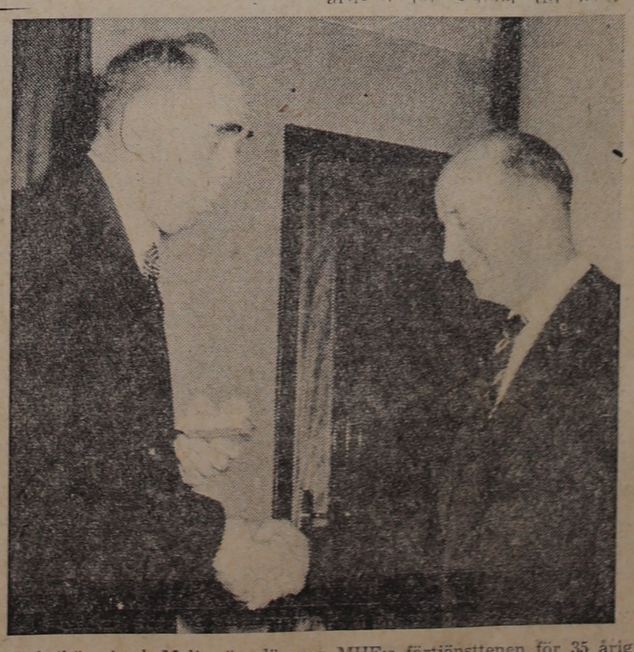
(Forts. å sid. 3)

Folkpensionärer i Hishult höll i går sitt årsmöte

Hishults Folkpensionärsförening höll i går sitt årsmöte på Nya Gästis under ordförandeskap av f. polismannen Gustav Isaksson.

Av styrelseberättelsen framgick att inkomsterna uppgick till 598 med en kassabehållning på 298 kr. Två utflykter var ordnade under förra sommaren. Medlemsantalet i föreningen har

(Forts. å nästa sid).

Fabrikör Axel Melin överlämnar MHF:s förtjänsttenen för 35 årig prickfri körning till ingenjör Eric Svensson, Markaryd.

Kvinnoöverskott på 'Stadsrundan'

Det är kvinnan som står bakom gårdagens Sport 60-siffror i Laholm. Till den kvinnliga dominansen ute på Stadsrundan i går sällade sig Blåvingarna och Laholms SLKF-avdelning. Ett exempel att ta efter för flera föreningar och sammanslutningar. Av de 93 som spänstade i gårdagsstormen var cirka 85 kvinnor. Ryck upp er gubbar!

Totalsumman avlagda prov steg till 3.480 vilket ger oss 1.242 poäng i kampen mot övriga kommuner. Hur Laholm ligger

(Forts. å sid. 3)

Laholms Tidning
Smedjegatan, Laholm
Redaktör och annonschef:
STIG JONSSON
Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.
Telefoner:
Redaktionen 10300

Ett hjärtligt tack

för vänlig hågkomst på min högtidsdag.

Hilda Svensson,
Laholm.

All uppvaktning

på min 60-årsdag undanbedes vänligt.

Anna Larsson,
Edenberga.

All uppvaktning

på min stundande årsdag undanbedes vänligt.

Edvin Johansson,
Nytorp.

All uppvaktning

på min födelsedag undanbedes.

Anton Olsson,
Vallberga.

BRANDSYN

i Laholms stad kommer att förrättas under första delen av mars månad.

Fastighetsägare i staden påminnas om skyldigheten att anskaffa brand- och räddningsmateriel, enligt brandordning för Laholms stad.

BRANDCHEFEN.

RÄNNESLÖV

Lär känna din hembygd. I kväll, tisdag, kl. 19.30 i Kommungården föreläser hemslöjdskonsulent Britta Johansson om **Halländsk hemslöjd**, mönster och material (med utställning).

Välkommen till en givande kurs.

Traktor-körkortskurser

anordnas i slutet av mars på olika platser i länet i den mån anmälningar inkomma.

Anmälan med uppgift om namn, adress och ålder insändes till hushållningssällskapet, Halmstad, före den 18 mars 1960.

Hallands läns hushållningssällskap.

Laholms stads Röda Korskrets

kallar härmed till årsmöte i Laholms Sparbank fredagen den 4 mars 1960 kl. 19.00.

Styrelsen.

Laholms Arbetarekommun

har möte i morgon kl. 19.30 i Medborgarhuset.

Förslaget till det nya partiprogrammet diskuteras. Inledare: Landstingsman Sven Pettersson.

SAP-kretsens organisationer inbjudes. Servering.

Styrelsen.

Lah. Folkpensionärsfören.

avhåller ARSMÖTE i IOGT:s Ordenshus, Laholm, **fredagen den 4 mars kl. 14.**

Kassören har uppbörd en timma före mötet.

Nya medlemmar välkomna.

Styrelsen.

Trivselafton

Kom till Ordenshuset, Edenberga på torsdag kl. 19.30. Medverkan av instruktör Verner Sundin.

Film, skämtlekar, musik och servering.

Allmänheten är välkommen.

Logen.

Skottorps SLU

håller tävlingsafton i Bygdegården i dag kl. 19.30.

Tävlingsnämnden.

Under mars månad

försäljes på grund av flyttning
ANTIKVITETER, KONST, REIJMYREGLAS
till mycket fördelaktiga priser.

INGAS BOD

Vingesgatan (säkrast per tel. 11185) Laholm.

Husmödrar!

Intresserade av att i Laholm bilda en husmodersförening inbjudes till offentligt möte i Medborgarhuset torsdagen den 3/3 kl. 19.00. Ordföranden för Hallands Husmodersförbund, fru Kerstin Lindskog, Varberg, informerar om vad husmodersföreningen gör och vill. Medverkan av Halmstads Husmodersförenings sångkör. Allmänheten välkommen.

Kommitterade.

Önskas köpa

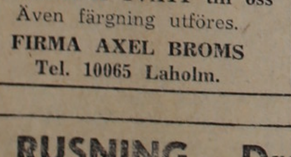
Alkubb

köpes. **Trätoffelfabriken, Örkelljunga.** Tel. 0435/50033, bostaden 50548.

SRB-ko

önskas köpa. **Tel. 62162 Laholm.**

Till salu

Nya Ford Anglia

på första parkett — största fönsterytan ger runtomkringsikten 310°.

Richardsons Bil AB
Tel. 11180 Laholm.

Hillman 1957,

körd 5.500 mil, i absolut toppskick, till salu billigt vid snabb affär. Byte. Avbetalning.

Tel. 0430/33011.

PV 444 de luxe -51

i prima skick. Till salu ell. byte.
Tel. 0430/20073.

Traktorkärra,

ny, passande T 24 eller liknande samt beg. Sandby gröpkvarn.
Tel. Laholm 60046.

Gylta

med 7 grisar födda 20/2 till salu.
Tel. Laholm 60046.

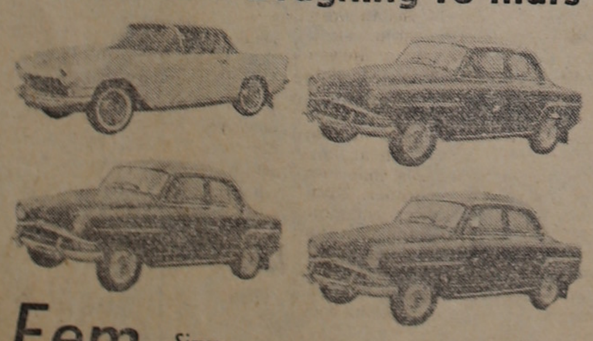
Tjurkalvar

till salu. **Tel. Laholm 22226.**

Inlämna Edra kläder

för KEMISK TVÄTT till oss
Även färgning utföres.
FIRMA AXEL BROMS
Tel. 10065 Laholm.

RUSNING — Dragning 18 mars

Fem Simca
BILAR

en flygresa jorden runt, sportstuga, spegelteleskop, kamera med tillbehör. TV-apparater, bokhylla, skrivmaskin, radio, konstverk och massor med böcker som vinster.

GARANTIVINST

Utöver de 65.000 vinsterna utgår ett bokpaket till var och en som köpt ett helt block lotter (10 st. i följd) men icke fått någon vinst vid dragningen.

Från BOKLOTTERIET, Nybrogatan 55, Stockholm, rekvireras:
..... st lottserier à 1:50 + porto och postförskottsavgift (10 lotter portofritt)
..... dragningslista med vinstförteckning (vid köp av minst 10 lotter sänds dragningslista gratis)
Namn .....
Bostad .....
Postadress .....

65.500 vinster värda 638.000 kronor

LAHOLM

SKOLMALTIDERNA I LAHOLM.
tiden 29 febr.—4 mars.
Tisdag: Kokt fisk.
Onsdag: Köttbullar.
Torsdag: Blodkorv.
Fredag: Spenat med skinka och korv.

I konkurs

har vid Hallands södra domsagas häradsrätt försatts lantbrukaren Per Lennart Persson, Lynga svinfarm, Harplinge.

Laholms Folkpensionärsförening

håller på fredag årsmöte i Ordenshuset, Laholm. Kassören har uppbörd en timma före mötet. Se annons!

Halmstad-noteringen

på matpotatis fritt gården i köparens säckar, ordinär matpotatis Bintje 27 kr, King Edvard 30 kr, övriga sorter 23 kr, smak prima Bintje 33 kr, King Edvard 35 kr, övriga sorter 28:50 per 100 kg.

Brandsyn

kommer att äga rum i Laholms stad under första delen av mars. Fastighetsägarna påminnas om skyldigheten att ha brand- och räddningsmateriel. Se annons!

Folk . . .

(Forts. fr. föreg. sida)

varit 57, en ökning med 4. Årsavgiften är 5 kr. Till ordförande omvaldes Gustaf Isaksson. I styrelsen omvaldes vidare Wilhelm Ågardt, Hishult, K. Svensson, Lycket och Alma Nilsson, Hishult samt nyvaldes Herman Roos, Bjärnared. Suppleanter: Gustav Johansson, Hishult, Agda Svensson, Lycket och Hilding Gustavsson, Hishult. Revisorer: Karl Isaksson, Hishult, o. Ernst Carlsson, Bonnalt.

Ombud till distriktsstämman i Falkenberg blev Gustav Isaksson. Efter förhandlingarna följde samkväm varvid R. Jönsson från Halmstad stod för underhållningen.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

85 år

fyller i morgon fru Magna Nilsson, Hasslöv, maka till framlidne nämndeman P. Nilsson. Hon är född i Hasslöv och makarna innehade i många år hennes föräldrahem. I sin krafts dagar var hon en duktig och arbetsam kvinna. Alltjämt är hon ovanligt pigg och kry för sin ålder. Hon sköter sig själv och sin lilla stuga och är dagligen uppe.

75 år

fyller i morgon f. lantbrukaren Oskar Nilsson, Gunnarsbygget, Knäred. Han är född på den gård, som han övertog för bortåt 50 år sedan efter sina föräldrar och som han numera överlämnat till en son. Han bor dock kvar på gården och denna har han innehaft i över fyrtio år Nilsson har alltid varit en duktig och rejäl yrkesman som betydligt utvidgat arealen. Han är trevlig och gemytlig och förhållandevis vid god vigör.

70 år

fyller i morgon fru Agnes Larsson, Östertullsgatan 20, Laholm.

LYSNING

— i Örkelljunga kyrka för första gången mellan tillskäraren Ingvar Johansson, Hulebäck, Växtorp och Gun Nilsson, Hallandsvägen, Örkelljunga.

DÖDSFALL

Louise Altenburg. I lördags avled efter en tids sjukdom fru Louise Altenburg, maka till cirkusdirektör Albert Altenburg.

Den bortgångna var för 1877 och tillhörde en gammal cirkussläkt och har tillbragt hela sitt liv i manegen. Redan vid 5 års ålder debuterade hon och det var icke långt före sin 80-årsdag, som hon ännu uppträdde till häst som skicklig och okuvlig skolryttarinna. Hela sitt liv arbetade Louise Altenburg med hästar och hennes intresse för sina fyrbenta vänner var obegränsat. Som ung uppträdde hon i flera av Europas länder och på de största arenor bl. a. i Tyskland, England och Ryssland. Det var i ett internationellt dubbeljockeynummer med fyra mjölkvita hästar som Louise Werner första gången uppträdde tillsammans med Albert Altenburg hos cirkus Orlando i Stockholm, olympiasommaren 1912. Efter detta första gästspel i Sverige kom mångåriga engagemang i Ryssland.

1930 startade makarna Altenburg sin svenska cirkus och samtidigt slog de sig ned i Landskrona. De började det egna företaget under mycket blygsamma former för att sedan bygga upp det till ett av landets största i sitt slag. Ett brinnande intresse, en okuvlig vilja och stor arbetssamhet var egenskaper som jämte god yrkeskunskap präglade fru Louise Altenburg. Närmast sörjes hon av maken, partnern och arbetskamraten genom de många åren, direktör Albert Altenburg.

BEGRAVNING

— I S:ta Katarina kapell, Halmstad, jordfästes på måndagen stoftet efter fröken Ingrid Sundgren, Laholm. Officiant var stiftsadjunkt Stig Sundgren, Borås, och som solist medverkade musikfanjunkare Börje Christiansson med att på violin spela "Panis Angelicus" av Franck, och under det att kistan sänktes för eldbegängelse "Våren" av Grieg. Efter det att de anhöriga och vännerna tagit farväl frambar hr Georg Persson ett tack för visat deltagande, för den vackra blomstergärden samt gåvor till välgörande ändamål, varefter officianten läste bön och lyste frid över stoftet.

En högtidlig jordfästning ägde i går rum i kapellet på Laholms begravningsplats då stoftet efter f. rökare Emil Johansson, Värnen, Laholm, vigdes till den eviga vilan. Prestaverande var lantbrukare John Johansson, Trulstorp, och plåtslagare Erik Wilhelm Johansson, Månstorpsvägen, Laholm. Jordfästningen förrättades av kyrkoherde Melcher Håkansson, som också höll griftetal. När kistan utbars spelade musikdirektör Erland Skagerberg sorgemusik. Vid graven talade f. bygnadssnickare Niklas Pettersson, Båstad. Nämndeman Julius Pettersson, Laholm, talade för Laholms Folkpensionärsförening samt för Laholms stads Arbetarekommun. Föreningarnas fanor sänktes över griften. Vidare talade målaremästare Erik Jönsson, Värnen, Laholm, och han framförde även de sörjandes tack för hedersbevisningen. Officianten förrättade bön och psalmen "När jag slutar mina dagar" sjöngs. Många vackra blommor hade sänts till båren.

Fru . . .

(Forts. fr. föreg. sida)

hade plats bl. a. som hembiträde. 1938 ingick hon giftermål med dåvarande maskinbiträdet vid SJ Sigurd Nilsson och sedan var makarna bosatta i bl. a. Knäred och Markaryd men bor sedan 1947 i egen, trivsam villa i Skogaby. Nu har hon fem barn, fyra flickor och en pojke, som börjar bli vuxna.

— Jag och min make talade ofta om mina föräldrar och syskon, som jag faktiskt inte visste någonting om, berättar fru Nilsson för Laholms Tidning. Jag visste att jag var född i Göteborg och hade en känsla av att jag hade syskon. Under många år tänkte jag att forska efter dem, men så länge barnen var små blev det aldrig någon tid över. I höstas tog jag i alla fall och gjorde allvar av planerna och skrev till Göteborgs Domkyrkoförsamling. Det försöket lyckades dock inte och det var kanske inte så konstigt. Ty jag skrev att far hette Edvin Bengtsson medan hans namn var Ernst.

— Efter jul gick jag emellertid ner till pastorsexpeditionen i Laholm där kyrkoherde Håkansson var väldigt snäll och hjälpsam. Med hans bistånd skrev vi på nytt till Göteborg och där passerade brevet genom inte mindre än sex olika pastorsexpeditioner, innan jag fick adressen till en av bröderna. Så skrev jag till honom, och på så sätt fick jag reda på vad jag tänkt på i hela mitt liv — mina syskon. Det har varit en ensam och oviss tid och nog är det roligt med denna kontakt. Nu får vi hoppas att vi kan ta igen det som vi försummat i 45 år.

— Brevet från min syster var inte adresserat till mig utan till en annan bror, men när denne visade det för mig kunde jag knappast fatta vad det rörde sig om, berättar så hr Erik Bengtsson. Visst hade jag en mycket svag aning om att jag haft en syster, men jag hade över huvud taget aldrig reflekterat över om hon fanns till längre. Men genom brevet kom ju kontakten och därför är jag här nu. Visst skulle man tycka att vi skulle vara fullkomligt främlingar för varandra men så är det inte. Redan i och med att vi träffades blev det en märkbar samhörighetskänsla och den hoppas jag inte skall släppa.

— Det var hårda tider kring sekelskiftet och åren därefter när vi kom till världen. Själv var jag hemma till jag var åtta år men kom sedan ut som "sommarbarn" på en liten plats i närheten av Borås. Där stannade jag tills jag var 16 år, varefter jag kom tillbaka till Göteborg, där jag jobbat på byggen allt sedan dess. Det trivs jag med och särskilt de senare åren har det varit mycket bra med jobb. Liksom min "nyupptäckta" syster har jag fem barn, fast jag har tre pojkar och två flickor, alla vuxna nu. Den yngste är 17 år. Men det blev stor glädje när min broder Karl fick brevet. Han skulle ha varit med i dag men så blev han förkyld och fick stanna hemma. Men både han och jag och vår tredje broder kommer hit igen, om inte förr så till sommaren, när det blir vackert, och vi hoppas att Daga och hennes man hälsar på oss.

Så fick vi vara med på ett hörn vid kaffebordet där man berättade om tider som varit och tider som komma.

Cel.

Nykter ungdom — framtidsungdom

50.000 . . .

(Forts. fr. föreg. sida.)

i knölen men om man har blöt potatis skall man ta svavelsyrad kali. Använder man mer ammoniak får man mindre skorv, och sådan kan också föreblyggas med ureaformalin och brazziol — bägge preparaten ligger dock på experimentstadiet.

Så kom han in på radavstånd där 65 cm. ansågs lämpligast när det gällde kupningen. En perfekt sådan ger ett rätt gott skydd mot brunröta genom att jordlagret blir tjockare över knölarna. Bror Håkansson hade ställt frågan om man kunde strunta i bladmögelbesprutningen, men Eriksson påvisade att sådan höjt skörden 20 proc. motsvarande 240 kr. Och detta täckte mer än väl kostnaden för fyra besprutningar. Han kom också in på skador som traktor och spruta åstadkommer och rekommenderade "torpeder" för såväl traktorns som sprutans hjul för att skydda blasten. Till sist påpekade instruktör Eriksson att potatisen är en bräcklig tingest, som bör behandlas väl och bannlyste i sammanhanget grepar och ståltrådskorgar.

— Det frågades här om och när det går att få fram en ny, kräftimmun sort och på det kan jag svara, att visst går det, men jag vet inte när den kan vara klar, berättar agr. licenciat Thore Denward, vid Sveriges Utsädesförening, Svalöv, i ett mycket intressant föredrag om "Utsädesförädling av matpotatis". Det har också frågats om man inte skulle kunna odla några bra, utländska sorter i vårt land. Vi har i vårt land ett samarbetsorgan av olika intressen, frönkontroll, förädling, SLR och många andra som provat 200 à 250 sorter under senare år men ingen av dessa har helhjärtat kunnat rekommenderas.

— Tyskland och Holland har oändligt mycket större resurser än vad vi har i fråga om förädling av potatis, och man frågar sig om vi själva behöver hålla oss med sådan. På detta område måste jag svara ja då potatisen är oerhört mycket beroende av dagslängden eller kanske man kan säga, att knölarna behöver en viss längd på natten för att de skall kunna tillgodogöra sig näring som blasten sugit upp på dagen. Det skiljer visserligen inte så mycket i dagslängden mellan oss och Tyskland, men där har man de varmare och kan som regel sätta potatisen tre veckor tidigare än vi. Då är natten längre och då når knölarna en bättre utveckling. Här blir natten kortare och den tyska potatisen skulle få en annan utveckling. Därför får vi draga upp våra sorter själv.

— Svensk potatisförädling har alltid arbetat med mycket små resurser, och när holländarna lade ned en miljon om året hade vi fram till 1953 endast 12.000 kr i anslag. Men för att bedriva forskningen effektivt skulle vi behövt 200- à 300.000 kr. Potatisförädlingen började 1903 i Sverige och sköttes fram till 30-talet av en trädgårdsmästare. Att den legat i lä här hemma beror kanske på att den så länge drevs som självhushåll och först efter industrialismens genombrott blev den så småningom en storodling.

I fortsättningen berättade så lic. Denward om de numera mycket omfattande försök, som drives i Svalöv och hur man av 50.000 fröplantor efter sex år kommer fram till 20 à 30 sorter, som kan skickas vidare till samarbetsnämnden för att provas. Av dessa är hälften fabrikspotatis, men det finns ett femtontal sortnummer, som ser lovande ut. Innan man kan släppa ut dem skall de kokas också — och det är kanske det allra värsta. Talaren berättade också om kräftresistens, bladmögelresistens och mycket annat, innan den givande dagen avslutades med en diskussion som kom att röra sig om fläckskadorna på årets potatis.

Genevad

Fastighetsaffär.

Vid auktion, som på lördagen förrättades i Genevad, försåldes den Theodor Petterssons sterbhus tillhöriga fastigheten till lantbrukare Bernhard Håkansson, Genevad för 41.000 kr. Nämndeman Agard Carlsson förrättade auktionen.

35-årig . . .

(Forts. fr. föreg. sida.)

Till ordförande i ungdomsstyrelsen valdes Torsten Sandell, Markaryd och till ledamot i styrelsen Sven Svensson, Åsa, Timsfors. Suppleanter blevo Sven Gustavsson, Traryd och Stig Melin, Markaryd.

Revisorer i ungdomsavdelningen blev avdelningens ordinarie revisorer och samma mannar utsågs även till revisorer i MHF:s damklubb.

Ungdomsledare blev Torsten Sandell, Markaryd, studieledare kyrkovaktmästare Sven Gustavsson, Traryd och tävlingsledare stenhuggare Gunnar Persson, Markaryd.

Tävlingskommitté: stenhuggare Gunnar Persson, tryckeriarb. Rune Svahn och telereparatör Sigurdh Lundh, Markaryd samt bruksarb. Viking Kristensson, Timsfors.

Utfärdskommitté: fabrikör Henry Persson, mejeriföreståndare Gustav Persson, fru Hildegard Svensson, Markaryd, köpman Joel Lindvall och rälsbussförare Åke Klintmalm, Strömsnäsbruk samt trävaruhandl. Carl Petersson, Traryd.

Lottförsäljningskommitté: Bilrep. Gösta Svensson, Strömsnäsbruk, fabrikörerna Karl och Stig Melin, Markaryd.

Distriktsombud: bruksarb. Axel Jonsson, Strömsnäsbruk, mejerist Nils Rahm, Strömsnäsbruk, kyrkovaktmästare Sven Gustavsson, Traryd samt fabrikör Karl Melin, Markaryd, med radiohandl. Rubin Johansson, Markaryd, maskinförare Arne Axelsson, Traryd, byggnadsarb. Gunnar Håkansson, Traryd och handl. Gösta Tuvegård, Hamneda som suppleanter.

Ombud i Kronobergs läns nykterhetsförbund blev bruksarb. Axel Jonsson, Strömsnäsbruk och kyrkovaktmäst. Sven Gustavsson, Traryd.

Ledamöter av Samarbetskommittén: Möbelsnickare Arvid Svensson, Misterhult, radiohandl Rubin Johansson, Exhult, Markaryd, fabriksarb. Martin Björklund, Strömsnäsbruk och kyrkovaktmäst. Sven Gustavsson, Traryd.

Kontaktmän: Radiohandl. Rubin Johansson, Exhult, Markaryd, handl. Gösta Tuvegård, Hamneda, bensinstationsinnehavare Göte Bondesson, Traryd, handl. Kjell Håkansson, Hinneryd, bensinstationsförest. Folke Edvardsson och Eric Carlsson, Strömsnäsbruk.

Till samarbetskommittén anslogs 75 kr och till samma kommitté för anordnandet av en konfirmandträff 50 kr.

Styrelsen fick i uppdrag att utarbeta förslag för ordnandet av "Gröna Korset" inom avdelningen. Ombudsman Gösta Holmberg, Borås fastslog att för att få nödiga kunskaper måste samtliga genomgå en kurs på minst 20 timmar.

Meningen är att Hamneda skall bilda en särskild avdelning och denna fråga blev föremål för en lång debatt. Samtliga talare däribland föreningsmedlemmar i Hamneda ansåg att Hamneda alltfort bör tillhöra S. Sunnerbo avdelning.

Rektor Sture Norberg, Lessebo framförde distriktsstyrelsens tack till avdelningen för de 30 avverkade åren och överlämnade en blomsterkvast och fru Ingeborg Melin, Markaryd framförde damklubbens gratulationer och överlämnade även hon blommor.

Ingenjör Eric Svensson, Markaryd, som under 35 år kört prickfritt fick av avdelningens hedersordf. fabrikör Axel Melin, Markaryd mottaga MHF:s förtjänsttecken och vagnmärke.

Ordf. avslutade mötet med att tacka för de 7 år han fått vara avdelningens ordf. och fabrikör Axel Melin, Markaryd framförde avdelningens tack till den avgående ordf. Fabriksarb. Martin Björklund, Strömsnäsbruk framförde Samarbetskommitténs tack till den avgående ordföranden och för förbundsstyrelsen talade därvid ombudsman Gösta Holmberg, Borås.

Efter förhandlingarna följde supé och därunder kåserade fabrikör Axel Melin, Markaryd o. byggmästare Oskar Bengtsson, Strömsnäsbruk, som berättade trevliga episoder under avdelningens 30-åriga tillvaro.

Löjtnant Arvid Melin, Halmstad berättade om sina äventyr i Egypten, och visade vackra ljusbilder varefter sammankomsten avslutades med nationalsången.

MARKARYDS-BYGDEN

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan
Redaktör: Sven B. Jönsson. Tel 10150.

Innan Ni startar i
Sport 60
smörj in Er med
Nivea Ultra
(vattenfri)
Klintebergs
Markaryd Tel. 10163

Markaryds Bio
Onsdag kl. 8 em
JAGAD AV INTERPOL
med Jack Palance och Anita Ekberg.
Barnförbjuden.
Platsbest. per tel. 10086 kl. 17-19.

Examen vid postskolan.

Vid postskolan har utexaminerats bl. a. Margareta Thorvaldsson, Timsfors.

Markaryds Bio

spelar på onsdag "Jagad av Interpol" med Jack Palance och Anita Ekberg. En thriller med både dramatik och mysik och omväxlande miljöer. Filmen är bfbj.

Majenfors SK

deltog i söndags i vinterspelen i Ljungby och därvid blev det många framgångar för klubbens unga skidåkare. I klassen 15—16 år, som åkte 5 km. segrade Rune Jonsson MSK på tiden 28.53 och med klubbkamraten Leif Gustavsson på andra plats. Gustavssons tid blev 29,53. I den lägre klassen 13—14 år åkte man en bana som var 2,5 km. och där blev Göran Jonsson femma med tiden 14,23. I samma klass belade Kjell Johansson sjunde platsen på 15.20 och Bengt Branting kom närmast med 15,21.

Sune Kronkvist med fru och barn m. fl. startar i Sport 60.

221 sport 60-prov i Markaryd
LT:s köpingspromenad populär

Trots det mycket dåliga vädret fick Markaryd under lördagen och söndagen 221 nya prov i Sport 60. Av dessa prov kom 156 på Markaryds IF, 57 på Timsfors IF och 8 på Majenfors SK. Sammanlagda antalet prov är därmed uppe i 12 74 st. Laholms Tidnings köpingsrunda blev synnerligen populär och från flera håll gjordes förfrågningar om inte denna tävlingsform kommer att upprepas under nästa period som omfattar gång. Bra många stannade nu hemma då man inte ville ge sig ut i det halkiga och dåliga väglaget.

Den rätta lösningen var i LT-rebusen "Följ LT Sport" och det var "T" i Ekströms Radio o. TV som blev det största hindret för de tävlande. Polisman Berth Ralfsson fick dra tre sedlar innan han kom på den första rätta lösningen och den hade inlämnats av Peter Sterwe, Box 24, Markaryd, som nu har att emotse 50 kr per posten.

RLF hade familjefest.

Markaryds RLF-avdelning hade i lördags familjefest på Snapphanegården dit ett 70-tal medlemmar kommit samman och där man roade sig av hjärtans lust. Avdelningens ordf. John Olsson, Gällareböke hälsade välkommen till bords och därefter avåts en god supé under bästa stämning. För underhållningen svarade Göteryds SLU-amatörer och dessutom avdelningens egna medlemmar med damer som flitigt deltog i alla de skämtlekar och upptåg som festkommittérade satte igång med. Emellan de olika framträdandena var det dans och den trevliga samvaron upplöstes inte förrän fram på småtimmarna.

Hinneryds kyrkobrödrakår

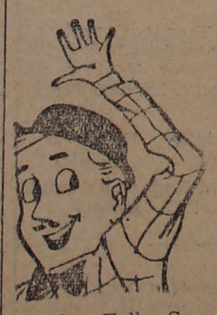
har hållit sammanträde i Kyrkskolan. Alla medlemmarna på en när hade infunnit sig. Ordföranden, kyrkovärden Gustav Pettersson, Skararp, hälsade välkommen och läste som inledning Jes. 55: 6—11. Dagens bibelstudium över Matteus 16 leddes av kyrkoherden Bengt Andersson. Det gav anledning till ett långt meningsutbyte. De närvarande damerna ordnade sedan samkväm. Sammankomsten avslutades med bön och psalmsång.

Hinneryds Bygdegårdsförening

fick i fredags ett gott tillskott till sin kassa genom den underhållningsafton med auktion, som dess syförening anordnade. Det var absolut fullsatt med folk i Gustafsborg, när fru Signild Johansson hälsade välkommen. Stämningen blev ifrån början hög. Ett underhållningsprogram med tablåer, sånger och dialoger avverkades i snabb takt och revner massor av applåder. Så blev det servering och därefter auktion på av syföreningen förfärdigade arbeten samt en mängd skänkta varor. Skicklig ropare var fru Axie Nilsson, Tommaryd. En rad saker utlottades också. Hallles inbringade kvällen c:a 2.700 kronor, som närmast går till bygdegårdens utrustning med gardiner och övriga textilier. På bygdegårdsföreningens vägnar tackade hemmansägaren Åke Jansson, Skararp, för syföreningens arbete. Han tackade också för de många gåvor och frivilliga dagsverken, som redan givits till bygdegården, som nu är uppförda och hoppades på en god fortsättning.

Strömsnäsbruk besegrade Markaryd i bridge.

Markaryds Bridgeklubb har nu avverkat sin näst sista match i "Riksettan" och mötte därvid Strömsnäsbruks BK. Gästande laget som är överlägsna serieledare vann klart och Markaryd fick finna sig i att belägga de sista platserna i tävlingen. Resultatet blev 1290—1062 till Strömsnäsbruks förmån, och de individuella placeringarna blev enligt följande: 1) Frealdsson—Carlsson, Strömsnäsbruk, 200 poäng, 2) Carlsson—Andersson, Strömsnäsbruk, 195, 3) Teller, Strömsnäsbruk, 194, 4) Gustavsson—Pettersson, Strömsnäsbruk 189, 5) Bjurman—Eriksson, Strömsnäsbruk, 177, 6) Magnusson—Svensson, Strömsnäsbruk 168, 7) Wingren—Nilsson, Markaryd och Friberg—Carlsson, Strömsnäsbruk, 167, 9) Dahlström—Ohlsson, Markaryd, 164, 10) Henling—Lundqvist, Markaryd, 163, 11) Johansson—Josefsson, Markaryd 161, 12 Dahlström—Wigh, Markaryd, 139, 13) Håkansson—Carlsson Markaryd 136 14) Jalmgård—Svantesson, Markaryd, 132 poäng.

Jag såg igår...

...hos Folke Svensson i Mellby, inte en snödroppe utan en hel rabatt, där även andra vårblommor börjar sticka upp.

Skolavslutning bör rättas efter arbetskraftsbehovet

STOCKHOLM (TTspec)

Skulle inte skolans arbete och näringslivets arbetskraftsbehov kunna samordnas så att ungdomarna kan placeras i arbete direkt i anslutning till att de slutar skolan, frågar överdirektören i arbetsmarknadsstyrelsen Erik Montell i det nya numret av Arbetsmarknaden. Som det nu är uppstår en stor ungdomsarbetslöshet under hösten och förvintern. Skolan slutar i början av juni. Ungdomarna tar sig en sista ordentlig sommarledighet före pensionsåldern. I början av hösten börjar de söka arbete.

Hela denna ca 10.000-hövdade skara kan inte sugas upp av näringslivet. Ett stort antal lyckas endast så småningom få arbete. Detta försöker vi nu uppväga genom att anordna kurser och sysselsättningsarbeten — men är detta det bästa botemedlet?

Det anser inte hr Montell. En samordning mellan näringslivet och skolan måste ske, säger han. Arbetet i både den allmänna skolans och yrkesskolans avgångsklasser måste anpassas till näringslivets rytm och behov av arbetskraft.

Att anpassa näringslivet efter den hittillsvarande uppläggningen av skolarbetet är omöjligt. Däremot anser hr Montell att skolarbetet kan förläggas så, att den ungdom som söker sig ut på arbetsmarknaden omgående kan placeras. — Detta är, säger han, en organisatorisk fråga av måttlig räckvidd, om än något besvärad av ett inrotat vanetänkande.

Hr Montell utgår hypotetiskt från att 30 proc av det samlade rekryteringsbehovet för hela rikets näringsliv uppträder under en kortare tid på våren, 30 proc på sensommaren och resten med jämn spridning över hela året.

Idealiskt vore naturligtvis om varje elev i avgångsklasserna kunde sluta när som helst under året för att tillträda en anställning, men eftersom detta knappast är genomförbart föreslår hr Montell i stället att skolavslutningen — med utgångspunkt från de hypotetiska förutsättningarna — för ungefär en tredjedel av avslutningsklasserna förläggs till 1 april och ungefär lika många i mitten av juni. Återstående avgångsklasser bör sluta vid skilda tidpunkter på året.

Denna uppläggning förutsätter skilda undervisningsplaner för avgångsklasserna. Härvid måste ganska stora variationer tillåtas ifråga om undervisningens innehåll enligt de olika undervisningsplanerna Vidare måste man utgå från att den enskilde klasläraren har förmåga att variera närmast tillämpliga plan så att den passar till den exakta lästiden för hans egen avdelning. Vid ett närmare skärskådande av förslaget kommer säkerligen ett flertal komplikationer att anmäla sig. Dessa torde emellertid huvudsakligen vara av organisatorisk natur — och därmed möjliga att lösa. — Och lösas måste de, slutar hr Montell, om man vill komma tillrätta med den ungdomsarbetslöshet som hänger samman med den nuvarande bristande överstämmelsen mellan skolans och näringslivets rytm.

Omslag i vädret inverkar ogynnsamt på människorna

Ultralånga radiovågor, som framkallas av solfläckarna, har liksom omslag i vädret en ogynnsam inverkan på många människor, särskilt sjuka. Bilister påverkas också så att de kör sämre. Det anser sig tyska läkare ha konstaterat. I Västtyskland avser man nu att inrätta en varningstjänst, som skall varna sjukhus och trafikanter för dagar, då vädret är oroligt.

De flesta människor vet med sig själva att vädret har ett visst och inte obetydligt inflytande på deras välbefinnande eller deras prestationsförmåga. När dagen börjar med solsken, blå himmel och en lätt bris känner man sig helt annorlunda upplagd än om morgonen är mörk, tung och regnig.

Säkert spelar här ljuset och färgerna en stor roll men det finns nog andra och djupare liggande orsaker. Det berättas en för övrigt sann anekdot om en gammal, berömd tysk kirurg. När kråkorna slagit sig ned i träden utanför sjukhuset företog han inte några operationer annat än i yttersta nödfall. Det var dock inte därför att han på något sätt var vidskeplig och trodde att de svarta fåglarna varslade om olycka. Men som den fine iakttagare han var hade han lagt märke till, att det alltid var vissa väderleks- och vindförhållanden som fick kråkorna att söka upp träden i sjukhusparken. Och han hade också märkt att patienterna oftare fick blodpropp efter en operation en sådan dag, även om operationen gått bra.

Dessa tämligen improviserade iakttagelser har föranlett att det särskilt i Tyskland uppstått något som kallas klinisk eller medicinsk meteorologi eller bioklimatik. Tyska forskare anser nämligen att det finns tre ting, som har en speciellt stor inverkan på människan: solen- ultralånga vågor och omslag i vädret. Man har länge känt till att solfläckar och stora eruptioner i solkoronan påverkar jordens magnetfält efter en tid av i genomsnitt två dagar. Det är då vi får fenomen som magnetiska stormar och starka norrsken. Dessa magnetiska störningar kan bli så starka, att de kan påverka teletrafiken och järnvägarnas elektriska signalsystem. I norra Sverige har det inträffat att SJ:s signalsystem satts ur funktion flera dagar i sträck till följd av magnetiska stormar. Kan dessa ha så kraftiga verkningar är det knappast ägnar att förvåna om de inte på ett eller annat sätt också skulle inverka på den mänskliga organismen.

De medicinska "meteorologerna" anser sig nu ha kunnat fastslå hur denna inverkan väsentligen försiggår. De magnetiska störningarna resulterar i elektriska urladdningar i de högsta luftlagren. Följden blir att vissa molnformationer sänder ut ultralånga radiovågor.

En specialist på området, professor H Kritzinger i Karlsruhe anser sig ha konstaterat, att radiovågor med en våglängd av 43.000 meter har ett mycket kraftigt och ogynnsamt inflytande på människan. Med bistånd av det tyska postverket har han konstruerat en apparat, med vilken han kan kontrollera den farliga utstrålningen från molnen. Denna synes för övrigt försiggå även då vi tycker att det är vackert väder Det kan mycket väl råda "ultralångvågsoväder" trots blå himmel och solsken.

Under dagar då det råder stark strålningsaktivitet brukar folk med reumatiska åkommer besväras av mer värk än vanligt. Hos andra personer som är känsliga för väderleksförändringar brukar den ökade strålningen försämra reaktionsförmågan. Professor Kritzinger anser sig ha konstaterat att antalet trafikolyckor stegrats under dagar med stark strålning. Dödligheten stiger och hos kvinnor som skall föda påskyndas värkarna.

Omslag i vädret, t ex en passerande lågtrycksfront, inverkar också på människorna. En läkare i Wiesbaden, dr Cyran, har beräknat att cirka 40 procent av dödsfallen i hans hemstad inträffar under dagar då vädret slår om.

Professor Kritzinger håller nu på med att tillsammans med det tyska postverket inrätta ett system för kliniska ovädersvarningar. Man skall ange en siffra för var och en av de tre faktorer, som har avgörande inverkan i detta fall, och som fått den gemensamma beteckningen SOWELA (Sone—sol, Welle—våg och Labilität—tendens till omslag i vädret). När allt är lugnt på dessa tre områden meddelas siffergruppen 0 0 0, men när det råder högsta aktivitet på alla fronter siffrorna 9 9 9. Man avser även att använda systemet för att varna för ökade trafikrisker på dagar, då många bilisters reaktionsförmåga kan vara försämrad. Säkert är idén utmärkt. Omkring hälften av människorna synes nämligen i ganska hög grad påverkas av väderleksförhållandena.

dr Helmuth Gottschalk

God snötillgång i åkullaorten

Söndagen kommer efter att att döma att bli en fin sportsöndag för Åkulla med omnejd. Man rapporterar därifrån att snötillgången är mycket god, vilket gör att det finns de bästa utsikter för skidåkning.

För att ytterligare förbättra åkmöjligheterna för de gäster som kommer på söndag har man dragit upp två spår, varav det ena går över den s k Bockstensmossen, varför slingan kallats för "Bockstensrundan". Det finns även möjlighet för dem som vill deltaga i "Sport 60" att göra detta, då provtagning ordnas.

Som vanligt står sportstugan till förfogande för åkullabesökarna. Där ges möjlighet till bastubad, och välordnad servering finns.

ANNONSERA I LT!

Centralisering...

(Forts. fr. sid. 1)

ålderdomshemmet då det planerade nya hemmet blir färdigt. Frågan bordlades då kyrkorådet skall inkomma med sin information och ekonomiska plan för hemmets användande i framtiden. Socialnämnden fick rätt att inhägna och plantera det nya ålderdomshemmets tomt där den befinner det vara lämpligt.

Fastighetsnämnden fick rätt att anlägga vägar å kommunens fastigheter i Växtorps hamhälle.

Fullmäktige beslöt att kommunen ekonomiskt skall medverka vid yrkesutbildning och svara för en fjärdedel av kostnaderna vid omskolnings- och yrkeskurser.

SLS- och IOGT-biblioteken fick anslag på 300 kr vartdera. Soldathemmet i Halmstad fick 50 kr. Pensionärsföreningen hade begärt anslag till utfärd på 800 kr. Kommunalfullmäktige anslog 400 kr till föreningens verksamhet. De nya fullmäktige skall gratis erhålla kommunallagarna. En fortsatt utskänkning av öl tillstyrktes Ester Johansson, Vallen 1:17.

Hemvårdarinnans kollektivavtal godkändes.

Fullmäktige beslöt att kommunalnämnden skulle verkställa en utredning angående sammanslagning av kommunalkassans mindre kassor. Denna utredning skall vara färdig till fullmäktiges junisammanträde.

FÖLJANDE VAL FÖRRÄTTADES:

Hemhjälpsnämnd 1960—1963: Inez Johansson, Bastena, Erik Larsson, Vallängen, Herbert Hansson, Pershult, Elsa Strid, Fladalt, Alfhild Johansson, Växtorp, suppl: Inga Davidsson, Floalt, Ivan Johansson, Menlösa, Sune R. Johansson, Hulebäck, Lillie Bengtsson, Vindrarp, Ella Johansson, Växtorp 1.

Industrinämnd 1960—63: Ivan Jönsson, Hårsabäck, Gösta Nilsson, Skråmered (smk), Sune Pettersson, Växtorp, Sune R. Johansson, Hulebäck och Bertil Lundahl, Växtorp, suppl: Sven Nilsson, Hårsabäck, Stig Pettersson, Växtorp 4, Axel Nilsson Växtorp 4, Eddie Johansson, Växtorp.

Revisorer för biblioteken: Einar Jönsson, Skråmered, suppl Bertil Lundahl, för Växtorps BOIS Torsten Samuelsson, Växtorp, suppl. Algot Pettersson, för Föreläsningsföreningen Fritz Nilsson, Vråkärr, suppl. Gösta Nilsson, Växtorp 6, för brandkåren Johan Sjunnesson, Fågelsång, suppl. Karl Magnusson, Växtorp, för Sjöalts IF Gösta Nilsson, Skråmered, suppl. Sune R. Johansson, Hulebäck.

Socialnämndens representant i barnavårdsnämnden blev Signe Johansson, Killhult, suppl. Birgit Nilsson, Växtorp 6.

Korvens lovsång

ALLTING HAR en ända fast korven den har två. Korven har emellertid inte två ändar från början, utan det behövs många procedurer innan korven hunnit ätningsstadiet.

Först skall det blandas ihop... Stopp där. Inga recept här. Yrkeshemlighet ni vet. Sedan stoppas massan via en maskin i skinn varpå den binds. Ännu är korven inte färdig. Långt ifrån. Den skall torkas, rökas och kokas i nämnd ordning.

EFTER DETTA, som brukar ta omkring 6 timmar, så är korven äntligen klar. Då har den bl. a. besökt tre maskiner. Köttkvarnen, snabbhackaren och stopparen. Och så ett litet tips för Er som skall halstra korv ute i det fria. Halstra korven över rena glöder. Inte över vanlig eld. Ja, för det är klart om ni vill ha vidbränt så...

Vilka korvar framställes av en modern charkuterist? Alla, så klart. Vilka korvar går mest? Prinskorv (alla barn förtjusning) wiener — lunch — och bräcke. Övriga korvar, som medvurst, skinka — fläsk — och frankfurterkorv, säljes mera som påläggskorv.

En del andra vanliga livsmedel som framställs i charkuterierna är leverpastej och onsdagssyltan. I det förra fallet behövs det maskiner till hjälp. Förut nämnda köttkvarn och hackare tillhör hjälpmedeln. I onsdagssyltan är jag inte vidare förtjust. Inte i någon sylta över huvud taget. För den skull skall ni inte sluta äta sylta. Alla har ju inte samma smak. Då räckte det med prinskorv i charkuteriaffärerna. Jag har nämligen inte vuxit ifrån den ännu.

Hell.

Uppseendeväckande rön har gjorts vid Försvarets forskningsanstalt vid en upplagd serie försök hur man bäst skall skydda sig mot kyla. På denna bild sitter ett lag värnpliktiga under befäl av vpl Sven Gustavsson (närmast kameran) och fryser i vetenskapens intresse i en av köldkamrarna på FOA 1 i Ursvik. Under försöksuniformerna har de värnpliktiga "försökskaninerna" utrustats med en mångfald instrument som via kablar registrerar temperatur och fuktighet på snart sagt alla ställen på kroppen. Via en TV-anläggning kan forskarna följa provtruppens reaktioner utifrån.

Ur kuriosakistan:

Vad mänskligheten glömt

En engelsk tidskrift har anställt en undersökning om de färdigheter, som under tidernas lopp gått förlorade för mänskligheten.

Ett exempel på ett sådant fall är balsameringen. Man känner visserligen i vår tid konsten att balsamera lik, men blott för en kortare tidsrymd. Redan efter 50 års förlopp börjar liken visa tecken till upplösning, medan de egyptiska liken, som balsamerades 1.000 år före Kristi födelse, ännu är så väl bevarade, att man tydligt kan urskilja de finaste rynkorna i ansiktet. Man vet inte längre, hur egyptierna bar sig åt för att nå detta resultat.

Stålsakerna från Sheffield, Solingen och Eskilstuna — för att komma med några exempel — är berömda för sin finhet och hårdhet. Men även med de mest fullkomliga maskiner och den kunskap om metallerna man nu förvärvat sig, kan man i våra dagar inte smida svärd sådana som de damascenerklingor, vilka araberna använde för 2.300 år sedan. Sådana svärd — vilka till ett ringa antal ännu finns kvar i museer och vapensamlingar — kan med lätthet skära igenom en av de nu använda officerssablarna utan att själva få det minsta hack i eggen.

Konsten att framställa hållbara oljefärger har gått förlorad. I de egyptiska gravarna har man funnit färgade tyger och väggmålningar, som utmärkt sig för en häpnadsväckande friskhet och glans. När nutidens oljefärgstavlor förr länge sedan mist sina färger, skall de gamla italienska mästerverken te sig lika strålande och fräscha som förut.

På biblioteken kan man finna sekelgamla handskrifter, vilkas bläck bevarat sin ursprungliga djupa, svarta färg. Nutidens bläck bleknar efter 15—20 års förlopp.

Medeltidens glasmåleri är likaledes en bortglömd färdighet, som det är framtiden förbehållet att ånyo tillägna sig, och som en avslutning på denna rapsodiska revy över "vad mänskligheten glömt" erinrar vi om det murbruk, vilket tillreddes i forna dagar och som var starkare - d v s varade längre — än de stenar, vilka infattades däri.

Slumpens skördar?

Inför Amerikas i höst förestående presidentval förtjänar det att som en märkvärdig tillfällighet påpekas att samtliga presidenter i USA som valts från 1840 och vart tjugonde år därefter, dött under sin ämbetstid. Vi har till att börja med den 1840 valde William H Harrison; han dog 1841, återvaldes 1864 och mördades ett år därefter i Ford-teatern i Washington av skådespelaren John Wilkes Booth. Den 1880 valde James A Garfield, Förenta staternas tjugonde president, blev den 2 juli följande år nedskjuten på bangården i Washington av en utarmad platssökande. William Mc Kinley som innehade ämbetet år 1900 föll likaså år 1901 offer för ett mordanslag. Till slut har vi Warren G Harding, som blev president år 1920 och dog 1923 — med allra största säkerhet förgiftad, vilket ryktades redan vid dödsfallet och nu är en nära nog offentlig hemlighet.

När "stinkstånkorna" var nya

Samtidigt som det första svenska bilutställningen öppnades den 16 maj 1903 i Stockholms Idrottspark — nuvarande Stadion — inflöt följande artikel i en tidning:

"Det är mycket möjligt att automobilerna hafva framtiden för sig. Vi böra ju hoppas det. För närvarande äro de en samhällsplåga, som blir outhärdligare i samma mån som de ökas i antal. Det är ju solklart, att om de i någon afsevärd mängd få rusa fram på gatorna med mer än godstågsfart, det mesta af annan trafik måste avstanna i hvarje någorlunda talrikt befolkat samhälle.

Lika solklart är, att i en tid, då Europas modärna storstäder föreskriva gummiringar för vagnshjulen samt utbyta gatstenen, mot träkubb och asfalt för att folk skall kunna uthärda den, det absolut icke går att i ett kultursamhälle lössläppa något större antal av automobilvidundren med deras afgrundstjut och mordiska vrålanden.

Strängaste trafikföreskrifter måste utfärdas för automobilen — då den en gång blir färdig. Färdiguppfunnen kan den naturligtvis icke anses förrän den upphört att — såsom vid den grufliga täflingsfärden Paris—Madrid — aflifva 4 proc av deltagarna, förrän den kan moderera farten i folkmassor ned till en åkarkamps grad, med osviklig säkerhet styres och stannas samt upphört ge andra ljud ifrån sig än en liten varningsklockas pingel och en astmapatiens stönanden. Till dess bör djäfvulstyget förvisas till ödemarken och de ödsliga, minst befarna vägarna."

Kawi

Tokiga idéer

Det hände sig vid en kapplöpning att en häst travade upp till totoluckan och begärde att få sätta en slant på sig själv. Häpnad spred sig över kassörens anletsdrag.

— Jag förstår att ni är förvånad över att jag kan tala, sa hästen.

— Visst inte, svarade kassören, vad som förvånar mig är att ni verkligen inbillar er att ni har en chans i det här loppet.

Laholms...

(Forts. fr. sid. 1)

bud till årsmötet i Stockholm: fru Lilly Andreasson, Kungsgården.

Beslöts sända 500 kr till överstyrelsens katastroffond. En klädinsamling skall arrangeras på så sätt att styrelseledamöterna emottager kläder från allmänheten. Mötet slöt med servering och film.

Kvinno...

(Forts. fr. sid. 1)

till i förhållande till dessa skall vi berätta i morgondagens tidning. Vi har alltså chansen att dryga ut siffrorna under ytterligare en dag.

Möjligheterna heter i dag

Knäred

Knäreds Högerförening

hade på måndagen årsmöte under ordförandeskap av ingenjör Gunnar Hessle, som även omvaldes till ordförande. I styrelsen invaldes Sven Eriksson, v. ordf., Olle Persson, sekr., Karl Svensson, kassör, och fru Erna Gustavsson med Ragnar Rydström som suppl. Revisorer blev M. Juse och Mauritz Larsson. Ombud vid förbundsstämman blev Gunnar Hessle och i valkommittén M. Juse och Mauritz Larsson. Efter förhandlingarna talade löjtnant Oskarsson, Halmstad, om dagsaktuell politik.

"Husmodersrundan" från Göransons tomt vid Lagavägen där starter kan ske mellan 13,30 och 15. Stadsrundan går i vanlig ordning från LT kl. 17,30—19,30. Väl mött.

LT DEN 1 MARS 1960 LT

Kyrkan prövar om

I SAMBAND med besök i Laholm av Direktorn i Svenska Kyrkans Diakonistyrelse pastor Ingmar Ström omnämnde han i sitt intressanta föredrag en nyligen slutförd undersökning av det industrialiserade samhället i vårt land och som samtidigt förelåg i bokform **"Kontakt med kyrkan"**, författad av teol. lic. Karl-Manfred Olsson och utgiven på LT:s förlag. Bakom detta arbete, utfört av Socialetiska delegationen i Diakonistyrelsen, låg ett förslag av Svenska Landsbygdens Studieförbund att en bok i antydd riktning skulle utarbetas.

DÅ DEN säkerligen kommer att bli av allra största betydelse i den aktuella debatten och då den kastar nytt ljus över något som angår oss alla, kommer LT i en serie artiklar att behandla de spörsmål, som nämnda bok tar upp till behandling. Säkerligen kommer den att följas av flera liknande arbeten. Svenska Kyrkans Diakonistyrelses stora beredvillighet att från kyrkans egna utgångspunkter vara våra folkrörelser och organisationer behjälpliga att klarlägga problemen är något som lovar gott för framtiden.

Råd till bilister

En bilägare brukar få en massa goda råd om hur man skall starta och varmköra sin bil på vintern. Det märkvärdiga är bara att råden från olika håll kan ha olika innebörd. Följande regler står sig i alla vinterväder, säger man på Motormännens Riksförbunds tekniska avdelning i Stockholm.

TILLSYNSRÅD

1. Använd lämplig olja i vevhuset, växellådan osv enligt bilfabrikantens föreskrifter.

2. Tillsyn av kylsystem och elsystem jämte andra vinterförberedelser brukar beskrivas i vagnens instruktionsbok.

— Vet ni hur choken skall skötas? En "vanlig choke" skall t ex handhas litet annorlunda än en "svartblandare". Läs igenom vad vagnens instruktionsbok säger!

— Alla glidkabelreglage skall vara rena, väljusterade och gå lätt på vintern. Smörj dem inte, då går de trögt i stark kyla!

3. Studera hur er motor vill ha det med kopplingen vid kallstart.

— Trampar ni ur kopplingen vid strat försvinner växellådans oljemotstånd. Man kan och bör släppa upp kopplingen igen några sekunder efter det motorn startat; växelspaken skall naturligtvis då stå i neutralläget.

Men på en del småmotorer är det bättre att starta utan att trampa ur kopplingen.

4. Omkring fryspunkten brukar det gå bra att starta med halv choke. Just i startögonblicket kan man på en del bilar ge motorn "snaps" med accelerationspumpen genom att lungt trampa gaspedalen i botten två—tre gånger.

— Men observera att med start blandarchoke får man inte röra gaspedalen under starten, då slutar genast startblandaren att arbeta!

5. När det är verkligt kallt, ge full choke. Tänk dock på att "överchokning" är ett vanligt fel. Då blir tändstiften blöta och ger ingen gnista. "Vädra ut" motorn om ni tror att ni har överchokat; då skall choken vara helt inskjuten och gaspedalen helt i botten tills motorn tänder.

6. Låt inte motorn stå och puttra länge på tomgång! Det ger onödig cylindernötning.

7. Kör vagnen stillsamt tills kyltemperatmätaren nått åtminstone 60° C. Det betyder måttligt varvtal och måttligt gaspådrag, precis som när man kör in en ny vagn.

— Det är fel att köra länge på lågväxel med motorn tjutande på högt varv.

— Det är fel att låta motorn hacka på hög växel med lågt varv.

8. Med vinterolja av modern typ dröjer det bara någon sekund tills motorns smörjoljepump ger tryck. Får man inget tryck inom 5—6 sekunder sedan motorn startat är det fara på färde. Stanna motorn genast.

9. Vissa motordelar smörjs med oljedimma och sådan uppstår bara långsamt vid lågt varvtal när oljan är kall. Det är bland annat därför man kör motorn varm på mellanvarv, inte med lägsta möjliga varvtal.

— Högsta varvtal ger stora lagertryck genom tröghetskrafter: detta är direkt skadligt.

Vid stort gaspådrag får man stora lagertryck genom gaskrafterna.

10. Isbildning i förgasaren är mycket svår att undgå på en del bilar när luften är fuktig och temperaturen ett stycke över noll. Låter man motorn stå några minuter brukar isen smälta av värmen från avgasrör och motorblock.

Kontakt med kyrkan

– Reflexioner kring en epokbildande bok –

Kontakt med kyrkan av teol. lic. **Karl-Manfred Olsson. LT:s förlag. pris 10:— kr.**

FÖR EN DEL ÅR sedan uttalade en erfaren, from och högt uppburen själasörjare strax före sin bortgång de nästan profetiska orden: Måtte vi i kyrkan, vilken ställning vi än har som förkunnare, kunna möta de stora folkskaror utanför den, då de kommer och klappar på, med ett budskap, som ger dem något att leva för. Han liksom alla fromma och erfarna själasörjare hade förstått, att budskapet — det fullödiga — är det viktigaste.

Ungefär tjugofem år tidigare stod en ung, levnadsglad student i halvtropp bredvid sina gamla skolkamrater, läskamrater, arbetskamrater från åker och skog i en lantlig bygd. Alla fick de genomgå några prov, bl. a. läsa innantill. Studenten såg, hur ansiktena drogs ihop, hur munnarna arbetade och stavade nästan i tomning, och läsningen kom stötvis och med de löjligaste innanläsningsfel här, och var.

Men plötsligt blev studenten allvarlig. Det var just tiden för den stora rösträttsreformen. Denna betydande grupp, som faktiskt inte kunde läsa, och den ännu större, som inte kunde skriva och i den flinande korpralens lista antecknades som "någorlunda övade" var dock blivande medborgare i ett samhälle, som var vårt. Var det mesta, som rörde svensk folkupplysning, sken och omedvetet bedrägeri? Dessa och många andra erfarenheter gav studenten en djup känsla av otrygghet. Det var bara en sak, som var alldeles säker, detta folk var hans. Så tolkade den kände folkbildaren doktor Carl Cederblad sitt möte med människor vid sekelskiftets början. Han liksom den djupt religiöse skånske själasörjaren förstod, att skulle något genomgripande åstadkommas, måste de ödmjukt tjäna och befria ej befalla, härska eller binda. Båda förstod en sak, som betyder mer än allt annat och som just kan hjälpa människor till befrielse — **själavård.**

Doktor Carl Cederblads undersökningar bearbetades av Emil Fogelklou-Norlind och utgavs i tryck 1934. Det blev boken — **Vad man tror och tänker inom svenska folkrörelser.** Professor och sedermera biskop Tor Andrae skrev i ett förord till nämnda bok följande: Mer än en av oss präster har längtat efter en bok som denna. För nedskrivaren av dessa rader har doktor Cederblad berättat, att den som framför allt uppmuntrat och stött honom i detta arbete och som gav honom möjligheter att slutföra det genom att rekomendera till anslag ur tillgängliga fonder var just ärkebiskop Nathan Söderblom. Han var då bl. a. ordf. i Svenska Kyrkans Diakonistyrelse. Den — om man så vill — förutseende traditionen, som han här skapat, har på ett ypperligt sätt fullföljts av Svenska Kyrkans Diakonistyrelses nuvarande ordf. ärkebiskop Gunnar Hultgren, dess direktor Ingemar Ström samt dess särskilt tillsatta Socialetiska delegation med biskop Ruben Josefson som ordf., ärkebiskopen som v. ordf., teol. lic. K-M. Olsson som verksam medarbetare och pastor I Stoltz som sekr.

JUST I DAGARNA ligger som vi får hoppas ett i raden av epokbildande arbeten på boklådsdiskarna över hela vårt land. Den är författad av teol. lic. Karl Manfred Olsson och har fått namnet **Kontakt med kyrkan.** Med de synnerligen fina och i stort sett säkra nutida metoderna att bearbeta olika undersökningsmaterial, kommer säkerligen åsyftade arbete att bli till ovärderlig hjälp för dem, som vill tränga problemen i Nutidssverige inpå livet. Boken — **Kontakt med kyrkan** — kommer säkerligen att räknas till de klassiska. Vilken förmån är det ej för förkunnare och präst, ungdomsledare av olika slag och för varje tänkande människa att ha tillgång till ett sådant arbete. Den är ett glädjande utslag av det verklighetssinne inom sådana ansvariga organ inom den svenska kyrkan som just dess Diakonistyrelses. Den är också frukten av de alltmer ökade kontakter, som kännetecknar Diakonistyrelsens insatser under inte minst de senare åren.

Det är på sin plats att nämna något om tillkomsten av denna bok. Vid allt oftare återkommande kontakterna mellan Svenska Kyrkans Diakonistyrelse, våra folkrörelser och stora organisationer, varvid både parter eller alla öppet och ärligt redogjort för sina synpunkter, åsikter och ståndpunkter, visade det sig, att man framför allt var intresserad av att få samhället — omvandlat genom en långt gående industrialisering — och dess problem belysta från central teologisk synpunkt. Vid en av dessa konferenser med **Svenska Landsbygdens Studieförbund** eller SLS kom från nämnda förbund en direkt anhållan, att Diakonistyrelsen skulle utge en bok, som utöver tillbakablickar också kunde skissera upp ett kyrkligt program. Man ville helt enkelt få en kyrka och dess arbetsmetoder i samklang med nutida förhållanden och krav. Omedelbar tog Socialetiska delegationen i Diakonistyrelsen itu med sin arbetsuppgift, som trots ytterst knapphändig tid slutförts på ett strålande sätt.

Då **Kontakt med kyrkan** har ett intresse långt utöver fackmännens krets och den bjuder på så aktuellt stoff, kommer den att bli föremål för utförligt omnämnande i det följande.

Under de senaste åren har kyrkan förlorat den ena positionen efter den andra. Det är ett faktum, som vi gör klokt i att acceptera. Men kyrkan har också fått sin dominerande ställning så förändrad att den knappast kan fylla sin religiöst-etiska uppgift på ett tillfredsställande sätt. Kyrkan och dess förkunnelse har blivit något för stora grupper, som ligger vid sidan om dess normala liv. Orsakerna härtill är många. Den viktigaste är måhända den genomgripande industrialiseringen. Den i sin tur har gess oss helt andra möjligheter att leva. Och detta visar sig även i människornas sätt att reagera.

För att få den rätta bakgrunden till den utveckling, som skett i vårt land från typiskt bondesamhälle till ett alltmer industriellt betonat samhälle, är det nödvändigt att studera familjen och byn före detta genombrott under årtiondena närmast före sekelskiftet.

FAMILJEN hade nu betydligt fler medlemmar än nu. Den bestod av en ganska stor arbetsgemenskap, som räknade inte blott föräldrar och barn utan också i regel far- eller morföräldrar och ofta andra närstående släktingar. På 1870-talet utgjorde den jordbruksidkande befolkningen omkring 72% av folkmängden i vårt land. De senast tillgängliga uppgifterna har reducerat detta tal till omkring 20%. Den gamla familjeenheten var en tregenerationsfamilj till skillnad från den moderna tvågenerationsfamiljen.

Av framför allt ekonomiska och religiöst-etiska skäl praktiserades på 1870-talet ej någon födelsekontroll, vilket tydligt kan avläsas i dåtida uppgifter. Antalet födda barn per år på 1000 gifta kvinnor i åldern 15—45 år var då inte mindre än 301. Motsvarande siffra 1935 är endast 112. Man kan ganska tydligt spåra en nedgång i antalet födslar efter 1880. Före detta årtal var antalet födslar i åldrarna 20—25 år så hög, att nästan varannan gift kvinna i denna ålder fick barn varje år. Man ansåg på denna tid att kontrollerad fruktsamhet var ett otillåtet ingrepp i naturens ordning och ett brott mot Guds försyn. Men det ger inte hela orsaken. Behovet av mänsklig arbetskraft var enligt vårt sätt att se betydande och under sådana förhållanden blev inte de stora barnkullarna en börda utan en tillgång.

I stort sett kan man säga, att familjen omspänner människans liv från vaggan till graven. Familjen ger den huvudsakliga fostran, skolning till arbete samt möjligheter att anpassa sig till miljön. Där tillbringades fritiden och där lämnades skydd och vård vid sjukdom, olycksfall, ålderdom m. m. Familjen var helt enkelt en organisk enhet. I familjen fick också varje medlem det som gav normer för tro och handlande, vilket präglade såväl yttre som inre beteende.

DEN NÄRMASTE större gemenskapen var **byn.** Att den spelat en betydande roll framgår bl. a. av att på 1870-talet blott 13% av vårt lands totala befolkning var bosatt i städer. Granskar man saken närmare skall man finna, att många av de s. k. städerna i stor utsträckning försörjde sig själva på jordbruk och trädgårdsskötsel, och att särskilt de mindre av dem med ett invånarantal av omkring 2000 inte var annat än förvuxna byar. Långt ifrån alla som arbetade i jordbrukarbefolkningen av torpare, backstugusittare, inhyses- och tjänstehjon — något som sedan kom att ytterligare öka. Skillnaden i levnadsstandard mellan de självägande och icke självägande var betydande. Inom byn tilläts inte en bondson att gifta sig med en backstugusittares dotter. Detta hindrade emellertid ej att det rådde god arbetsgemenskap dem emellan. Ofta kallades husbondefolket för far och mor av dessa icke självägande och ibland bildar bonden och hans folk ett matlag, som äter ur gemensamt fat mitt på bordet.

De inre förhållandena inom bysamhället reglerades av byalaget, som bestod av byamännen och som med åldermannen i spetsen beslutade om allt inom byn. Det skulle tillse att god ordning rådde mellan byborna, som ofta var släkt med varandra och att den enskildes rätt tryggades. Barn och ungdom hölls i tukt och efter ett visst klockslag på söndagskvällen fick de hålla sig hemma. Kreposaga och ibland kvrkotukt var de uppfostringsmedel, som brukades. Som gemensamma uppgifter för byalaget räknades arbete på lövängar, allmäningar, uppsättande av stängsel kring dessa, dikning av ägorna, vägbyggen och anläggande av broar. Beredning av ost och lin liksom bleckning av potatis var också gemensamma uppgifter. Då familjegruppen inte räckte till samt vid större arbeten som att bygga hus var det en självklar sak att byalaget hjälpte till. Så skedde också, när någon förlorat sina djur. Byalaget var som en stor familj. Det fostrade till en samhörighet av stor betydelse.

KYRKAN hade en mycket stark ställning i ovan skisserade arbetsgemenskap, som familjen och byalaget bildade. Statsmakten hade i kyrkan ett värdefullt organ liksom också kvrkan hade ett starkt stöd i statsmakten. I kyrkolagen från år 1686 står det som direktiv för det kvrkliga livet — i det rike, där ingen får bekänna annat än den rena läran, definierad och förklarad genom gammalkyrkliga symboler och de lutherska bekännelseskrifterna. En sak, som ofta glömmes bort i debatten om kvrkan är att det statliga inflytandet är religiöst motiverat. Konungen skall såsom kvrkans främste medlem enligt kvrkolagen inte bara svara för vården av kyrkan utan också slå vakt om de båda tavlornas lag, d. v. s. den kristna etiken, såsom den möter oss i tio Guds bud. Lika självklart som det var att tillhöra arbetsgemenskapen i familjen och byalaget lika självklart var det att deltaga i de kvrkliga gudstjänsterna o. s. v. Varje rote hade också sin bestämda plats i kyrkan. Försummelse eller avvikelse från kvrkoseden eller vad kyrkan lärde straffades med kvrkotukten, som tillämpades ett stycke in på 1800-talet. Man bör i detta sammanhang ej glömma att alla viktigare meddelanden o. d. fick man genom kyrkan.

En viktig sida i det kvrkliga arbetet var det som gjordes långt innan folkskolestadgan kom till.

Det gällde folkbildningen. Många präster tog initiativ till sockenskolor ofta under stort motstånd och oförstående från ortsbefolkningen. Så kan nämnas att enligt uppgift, som lämnades vid 1840 års riksdag fanns det i 1097 av landets 2308 församlingar fasta eller flyttande skolor. Prästerna strävade i första hand att sprida läskunnigheten och då närmast förestavad av omsorg om allmogens religiösa och kyrkliga fostran.

Folkskolestadgans tillkomst 1842 innebar icke något som pekade på en frigörelse från kvrkan. Rent organisatoriskt innebar det, att prästen utöver det han hade förut fick en annan självklar uppgift som skolrådets ordförande.

Ansvaret för medmänniskor betonas tidigt i gällande kvrkolag. Fattigvården var en kvrklig angelägenhet och det fastslogs enligt kvrkolagen, att det är kvrkoherdarnas skyldighet att förmana församlingen att bygga sjukstuga och ge underhåll åt de fattiga. Denna traditionella och hävdvunna sed har i våra dagar andra arbetsformer än de ursprungliga inte minst genom den starka tillväxten av den manliga och kvinnliga diakonien, där diakonernas och diakonissornas arbete mer och mer uppmärksammats och utvidgats. Utöver detta må framhållas de betydande insatser, som stadsmissionerna i Stockholm, Göteborg och Malmö gör. Men just genom sin förkunnelse och undervisning om människovärdet och plikten att hysa omsorg om den behövande medmänniskan kunde kyrkan varna för godtycke och ge den dåtida socialvården en betydligt större räckvidd än som svarar mot de direkta dåtida kyrkliga hjälpinsatserna.

En betydande roll som vägledning spelade förr den s. k. hustavlan. Såsom den utformats av Luther i hans lilla katekes består den av en samling bibelspråk, ordnade i 11 grupper, med särskild adress till varje grupp för sig. Martin Luther har själv sagt följande om den Hustavla med några bibelspråk för alla heliga ordningar och stånd, genom vilka ord de skola förmanas att akta på sitt ämbete och sin syssla. Den har haft en betydande roll i vårt folks andliga fostran. Men det är farligt med en kyrka, som är låst i sin förmåga att följa med i det nya som växer fram. Att det inte är fraser att säga så utan att det har en skrämmande aktualitet skall belysas i fortsättningen.

Forts.

PHIA:

Det rör sig om...

Konservers hållbarhet

Man frågar sig ibland hur länge konserverna i skåpet står sig. Och svaret blir: mycket längre än man i regel tror. En husmor i Köpenhamn serverade för en tid sedan korv till middag och studerade sedan intresserat man och barn när de åt. Sen frågade hon: Nå, hur smakade korven? — Utmärkt, svarade mannen, var det nåt särskilt med den?

Det var det. Frun hade hittat en konservbruk i källaren. Den innehöll korv och hade glömts kvar av dem som bott i huset tidigare. Den var 40 år...

När maken fick reda på konservens ålder vågade han sig på att säga, att den smakade lite torrt. Det tyckte också konservfabriken, som fick ett smakprov. Men dess laboratorium undersökte korven och fastslog: fullt tjänlig till människoföda även om den förlorat en del av sitt näringsvärde. Det är ovanligt att något sådant kan sägas om 40-åriga konserver. Helt enkelt därför att man inte drömmer om att spara en konservburk 40 år.

Men alldeles bortsett från sådana sällsyntheter har konserverna i regel lång "livstid". Utan att försämras kan köttkonserver förvaras minst fem år. S k halvkonserver, t ex stora skinkor, bör man emellertid inte förvara längre än 1/2—1 år. Också grönsakskonserver står sig fem år, ärtorna t o m tio år. (Om konserverad sparris sägs att den blir bättre och bättre ju äldre den blir).

Fruktkonserver har kortare förvaringstid, i synnerhet om frukten är syrlig. Den tar då gärna åt sig metallsmak. Men i regel kan konserverad frukt sparas ett år.

Helkonserverad fisk — sardiner och tonfisk t ex — bör kunna lagras i minst tio år. Däremot bör halvkonserver, t ex gaffelbitar, inte bevaras mer än ett halvår.

Den moderna konservindustrier har otvivelaktigt nått långt. Men vad sägs om detta: engelska vetenskapsmän fann för en tid sedan i Jerikos ruiner rester av 4.000 år gammalt bröd och kött, fullt ätbart och med ett visst näringsvärde. Att vi inte funnit något ätbart i våra stenåldersboplatser beror på att vårt klimat är alltför fuktigt.

Exemplet med danskans 400-åriga korv kan utökas med ytterligare ett par bevis för köttkonservernas tålighet vid kall och torr lagring. För fem år sedan fann en kanadensisk forskare i polartrakterna nordväst om Grönland en depå som utlagts för Roald Amundsen år 1920. Han sände en del av livsmedlen till den danska konservfabrik som framställt dem. Konservfabrikens direktör åt med stort välbehag den 34 år gamla leverpastejen.

En amerikansk forskare fann 1957 en annan depå nära Sydpolen. Också den innehöll konserver från en skandinavisk fabrik. Köttkonserverna var fullt ätliga, även om de inte smakade lika bra som de gjorde 1911 då fabriken sände dem till Antarktis.

Kallt och torrt skall konserverna alltså bevaras — och det står ju i de flesta fall angivet på förpackningarna. Med "kallt och torrt" menas ingalunda att man skall ställa dem i kylskåpet. Huvudsaken är att man inte ställer burkarna intill värmeelement eller i pannrummet.

I dag räknar man med en kylhustemperatur på — 20 grader. Därmed förlänger man hållbarheten ytterligare. Ju lägre temperatur, desto långsammare förruttnelseprocesser. Men att stoppa dessa processer har man ännu inte lyckats med. (S K)

Rulltårta

Rulltårta tycks alla tycka om, och man kan inte bara använda den till kaffebröd utan också till efterrätt. Då skär man en cm tjocka skivor och lägger i en ring på ett fat några centimeter från varandra. På första lagret läggs ett andra o s v till det blir en liten pyramid. Hålrummet i mitten kan man fylla ut med t ex rabarberkompott. Med vispgrädde till må ni tro att det uppskattas.

Rulltårta är lättare att göra än många tror. De säger att de inte får papperet att släppa, men det går lätt om man bara penslar med kallt vatten på papperet sedan kakan är uppstjälpt. Här är en receptvariant:

2 ägg, 1 dl socker, 2 msk kokande vatten, 1 1/2 dl vetemjöl, 1 1/2 tsk bakpulver.

Kläd först en form, 25 x 35 cm, med ett smort papper. Fäst det med pappersklämmor i hörnen. Vispa ägg och socker poröst. Tillsätt det heta vattnet under fortsatt vispning och så mjölet, som blandats med bakpulvret. Beräkna strukna mått. Rör smeten slät. Bred ut den jämnt och grädda i varm ugn, 250 grader, cirka 8—10 min. Stjälp upp kakan på ett sockrat papper eller strö socker över kakan och stjälp upp den på kan och stjälp upp den på papper. Kom ihåg knepet med papperspenslingen.

Bred äppelmos, rabarberkompott eller de båda sorterna blandade över den varma kakan. 1 1/2 dl brukar bli lagom. Rulla sedan ihop den innan botten hunnit kallna och inte längre går att rulla. Vira om papperet hårt och låt kakan kallna innan ni skär den.

Vill man variera rulltårta som efterrätt kan man lägga upp en likadan pyramid som tidigare och sedan lägga en 10 cm bred rand av rabarber på ett gratängfat. Bred marängmassa över och låt fatet stå i svag ungsvärme, 150 grader, tills marängen fått lite färg. Den får kallna och serveras sedan med skivor av rulltårta på båda sidor om marängranden.

Skönhets-tips

Hårtvättningen är ett viktigt led i er skönhetsvård, och det bör inte gå mer än 8—10 dagar mellan varje gång. Å andra sidan bör ni inte tvätta håret oftare, då ni annars riskerar att håret blir uttorkat, skört och mister sin glans. Därnäst bör ni alltid noga följa den bruksanvisning som står på schamponeringsmedlet. Håret skall således alltid vara vått först, och ni skall skölja minst 5—6 gånger efter sista intvålningen. Ofta blir håret särskilt mjukt och lättlagt och alla eventuella tvålrester försvinner om ni tillsätter lite citronsaft eller ättika i sista sköljvattnet. Håret bör om möjligt torka i solen, och för den blonda är att märka att solen bleker mer när håret är vått än när det är torrt.

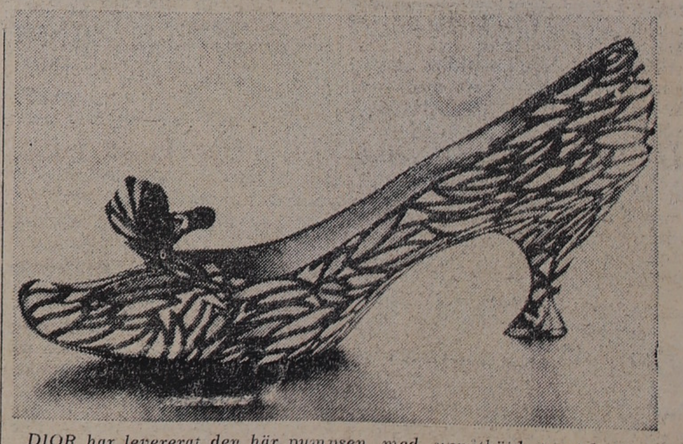
En ofta förekommande fråga i samband med håret är: Skall jag färga mitt hår? Ett ja-svar skulle göra många karlar förbittrade som inte tycker om dylika förändringar hos sina fruar. Men så mycket kan sägas, att hårfärgning skadar inte håret och kan många gånger verka upplivande och förskönande — men märk väl att färgningen skall företagas av eller i samråd med en fackman.

Börja exempelvis med att färga håret en aning ljusare — eller mörkare. Det kommer er man knappast att lägga märke till — och så kan ni vara dristigare nästa gång. Men kom alltid ihåg, att om ni ändrar er hårfärg bör ni samtidigt ändra färgerna i er make up, så att dessa fortfarande är avstämda efter håret.

Fiber K

K heter en ny fiber som Du Pontlaboratorierna i USA prövat. Det är en konstfiber som lär vara tunnare och hållbarare än naturgummifibrerna, dessutom 40 procent lättare till vikten. Man räknar med att den nya fibern kommer att få stor betydelse för korsettindustrien genom att den till sina övriga goda egenskaper även är nästan helt okänslig för transpiration.

DIOR har levererat den här pumpsen med uppåtböjd persisk tå och klack á la Pulcinella. Skon är gjord i mönstrat siden. För övrigt verkar det som om Diors skomakare Roger Vivier hämtat sin inspiration för hela vårkollektionen från den persiska toffeln. Till de nya materialen räknas textilmaterial som sportig tweed och krokodil i lavendelblått och elfenben.

FRIA ORD

BRÖD FÖR DE SVÄLTANDE

Under nu pågående "världsflyktingår" kallas vi av Förenta Naticnerna — men inte mindre av Kyrkans Herre — att till lindrandet av nöden bland världens flyktingar göra ett verkligt offer. Där nöden är störst... det gäller framför allt de stora flyktingskarorna i Frälsarens eget land, i Algeriet, i Indien och Hongkong, världens största flyktinganhopning just nu.

När Lutherhjälpen som motto för våren 1960 satt: Bröd åt de svältande, har vi framför allt dem i tankarna, som tvingats uthärda dag efter dag i flyktingslummen i Bortre Asien, Indien—Pakistan, Nordafrika eller i Det Heliga Landets flyktingbvar, där svält, epidemier och umbäranden präglar människorna — våra medmänniskor, men där också Svenska Kyrkan bland andra hjälpare **dagligen** får utföra en livräddande gärning (livsmedel, kläder, sjukvård, skolor). Av världens 2.800 miljoner människor lever i dag 20% vid eller under själva svältgränsen — och svälter till döds, 56% i ett tillstånd av ständig undernäring och bara 24% har det så bra, att de regelbundet kan äta sig mätta. Det är siffror som tål, att vi tänker över dem och gör något, nej inte något men ett **offer.** För utförandet av vårt hjälpprogram är vi beroende av Din gåva. **Varje krona** är av omistlig betydelse.

Låt oss denna passionstid över hela vårt land genomföra ett offerviljans korståg för världens flyktingar. Låt oss gemensamt stödja Svenska Kyrkans flyktinghjälp.

Bidrag kan lämnas på pastorsexpeditionen med hänvisning till Lutherhjälpen eller insättas på postgiro 90 02 56, Lutherhjälpen, Stockholm.

Elis Malmeström Biskop — **Bo Giertz** Biskop
Ruben Josefson Biskop — **Ragnar Askmark** Biskop

INDIANEN OCH COWBOYEN

Apropå Utmaningen, Uncas och Yvonne — den sistnämnda blev sannerligen inte lottlös fast hon förlorade 10.000-kronorsfrågan i lördags — så kan det kanske passa att berätta historien om indianen och cowboyen som hela dagen hade ridit över den brännheta prärien.

Där fanns ju varken vått eller torrt, och i de få repliker som cowboyen fällde — indianen var stum mest hela dagen — skymtade mat och dryck som huvudingredienser. Till slut blev cowboyen irriterad av indianens tystnad och frågade:

— Är du inte hungrig?

— Nej, sade indianen utan att förändra en min.

När de på kvällen kom fram till den lilla staden och fick den efterlängtade måltiden framdukad åt sig på krogen, var det emellertid indianen som likt en glupande ulv kastade sig över maten.

— Vad nu, utbrast cowboyen, för bara en liten stund sen påstod du att du inte alls var hungrig?

Indianen heidade sig ett ögonblick och sade:

— Ingen idé vara hungrig på prärien. Ingen mat där.

Prenumerera på LT

LT Sport LT Sport LT Sport LT Sport LT Sport LT Sport LT Sport LT Sport

TISDAG 1/3.

En storstilad insats

har våra olympier svarat för i Squaw Valley. När den perfekt arrangerade åttonde vinterolympiaden högtidligen blåstes av, fanns de svenske på andra plats i den inofficiella nationstabellen. Sovjet vann som väntat men lilla Sverige placerade sig före mångmiljonländer som USA och Tyskland. Även våra nordiska bröder och arvfiender fick se blå-gult i ryggen.

Den svenska vinteridrotten håller åter på att bli homogen och i fortsättningen finns plats för åtskilliga positiva överraskningar. Är det ändå inte däri vårt lilla lands idrotts tjusning ligger — att vi kan överraska.

De manliga skidåkarna

gav Sverige 31 längdsåkningspoäng och en förstaplats i nationstävlingen. Finnarna tog 26 poäng, norrmännen 14,5 och ryssarna 13,5. Världens skidkung heter fortfarande Sixten Jernberg även om hans femteplats i femmilen för många var en besvikelse. Placeringssiffrorna för OS tre bästa längdåkare blev: Jernberg 8, Hakulinen 11 och Rämgård 13.

Dalmasarnas medaljer till trots, måste man nog sätta Lennart "Lill-Järven" Larssons femmilsinsats högst bland skidprestationerna. Vem som helst skulle brutit loppet för mindre än att ge medtävlarna nära tre minuters försprång på grund av skidbrott. Var det möjligen sporren till fjärdeplatsen eller hindret från en medalj?

Sovjets mera blygsamma framträdanden tas av många som ett tillfälligt bakslag. Mot detta kan man erinra att Ryssland aldrig tagit sig vare sig guld- eller silvermedaljer i de olympiska skidspelen hittills.

Skidskyttarna

misslyckades med ett undantag. Men vilket undantag Klas Lestander var. Norrbottenstrean blev guldmedaljör i konkrrens med idel världsstjärnor. Hans precisionsarbete och iskalla lugn gav Sverige spelens andra seger och en prima sensation.

Våra skidamazoner

fick så småningom sina stafettmedaljer i guld. Dock aldrig på prispallen. När den ryske överledaren rivit sönder protestlappen efter att ha blivit överbevisad under filmvisningen, och svenskorna en dag för sent ställde sig högst på prispallen, fick de bronsmedaljerna. Felet rättades till och flickorna kommer hem med guldet i bagaget.

Stafettsegern är det främsta beviset på den svenska damskidans framnasch i spåren. Aldrig tidigare har våra landsmaninnor nått så framskjutna placeringar som under 1960 års vinterspel.

Blå-gula skrinnare

av båda könen tog visserligen ut sig under loppen men var bara blå-gula till nationsfärgen. Samtliga visade med önskat eftertryck att de varit värda långresan. I vissa förolympiska tidningslägg kan man hitta hängningsdomar avkunnade över Låftman & Co. Men huvudsaken är att skridskoåkarna nu hyllas på det sätt de gjort sig förtjänta.

I en mängd skridskolopp, har vi fått svenska poäng. Samtliga hur överraskande som hels och bärgade av dem vi kanske minst väntat skulle ta dem.

Tre Kronor

är ett objekt som ältats mer än de flesta. Chans eller inte chans, sensationellt spel eller dunderfiasko, Tumba eller inte Tumba osv. i all oändlighet.

Puckjägarna har i stort sett skött sig bra fastän skador har försvagat både spel och glöd. Man kan kanske anmärka på att Kronorna ändrade sitt vinnande spel efter den klara ledningen mot skäligen enkla Kanada. Utsikterna till bronsmedaljer fanns trots allt och sådana tar man inte genom försvarsspel.

Tre Kronor är ett varannandagslag. I lyckliga stunder får vilken motståndare som helst på moppe av svenskarna medan en strykpojke nästa dag kan spela ut dem. Detta gör att vi indirekt måste räknas som en avgörande faktor i guldkampen. Hoppas att den dag kommer då man måste anse Sverige som en direkt tabellmatematisk formel. Att den dag kommer då Tre Kronor kan gå genom en turnering i konstant toppform.

Backhopparna

från Sverige har aldrig rosat någon olympisk marknad. Sqvalleyspelen utgjorde inget undantag. Backhopparledningen måste se till återväxten och ta del av finnarnas och österstyrnas rön i fråga om stilfulländning och teknik. En framskjuten svensk placering är slumpens skörd numera medan andra nationers våghalsar på skidor är mindre våghalsar än hoppmaskiner med topprestanda.

De åttonde olympiska vinterspelen

är slut. Sverige har åter hävdat sig i storinternationella idrottssammanhang på ett sätt som måste göra varje svensk nöjd. OS-skriverierna är dock inte slut. Romspelen håller på att förberedas och där kommer vårt land att spela en mindre uppmärksammad roll. Men som sagt var — vi kan överraska och vi vill överraska.

Björn.

Från idrottssekr

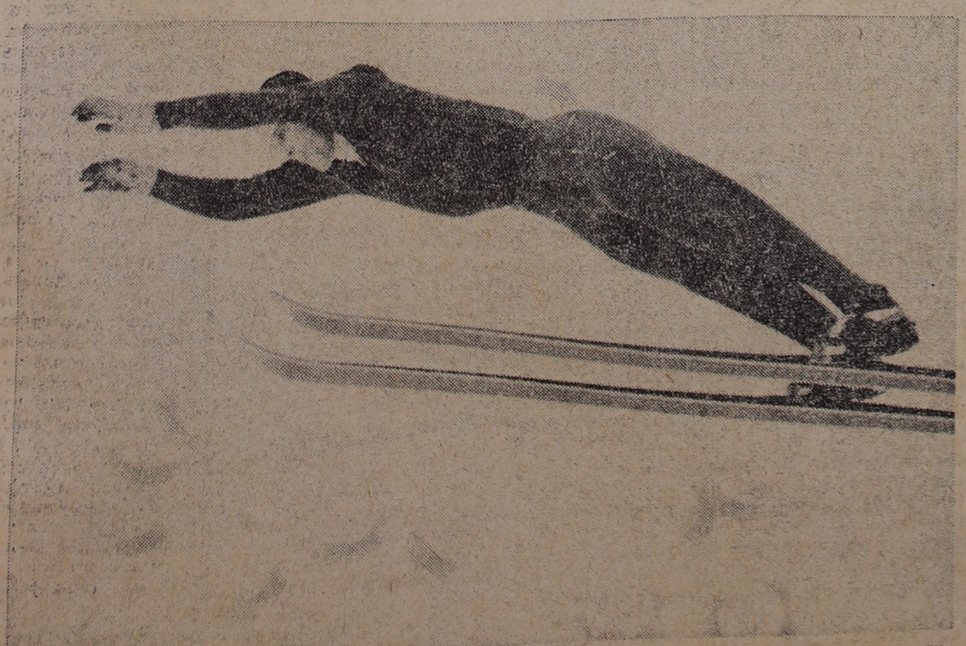
Laholms FK.
Träning i dag kl. 20, varm klädsel. Samtliga måste närvara.

Rännestövs GIF.
Träning i kväll kl. 19. Samling vid Ålstorps gymnastiksal.

Våxtorps BOIS.
Samtliga A- och B-lagsspelare samlas vid bastun i kväll kl. 19 för träning. Alla måste närvara.

Genevads IF.
Träning i dag kl. 19. Samling vid Tegelbruket. Förhinder anmäles till lagledarna.

Skogaby BK.
Samtliga spelare tränar i dag kl. 18,30 i Ahla skola.

SÅ HÄR HOPPAR EN MÄSTARE. Helmut Recknagel fotograferad under ett av de två hopp som gav honom olympiska guldmedaljen i backhoppning.

SLÄKTEN ÄR VÄRST I LUNDS HANDBOLL

I den allsvenska handbollsallsvenskan får segraren anses vara klar. Endast en katastrof skulle nämligen kunna hindra Heim från Göteborg att för andra gången på två år vinna allsvenskan. Genom seger över Karlskrona i söndags stärktes deras aktier ytterligare.

Att släkten är värst fick LUGI erfara, då lokalkonkurrenten H 43 efter en ganska hård fight kunde gå och slå LUGI med 19—17. Det är synd om LUGI som har legat etta nästan hela serien igenom, men å andra sidan var inte Heim så dåliga som många ville ha dem till.

Eskilstuna GUIF ryckte upp sig för sent. Tyvärr kommer GUIF att med största sannolikhet att trilla ut. Detta är synd då GUIF varit mycket bra de senaste matcherna. I söndags slog eskilstunaklubben ut IFK Malmö hur enkelt som helst. Malmökamraterna får f. ö. det föga trevliga nöjet att göra GUIF sällskap ur allsvenskan.

I division 2 skötte sig halmstadslagen Drott och Handbollspojkarna över förväntan gott och hamnade på andra resp. fjärde plats i tabellen.

Hell.

Prakt . . .

(Forts. fr. sid. 1)

Vid starten gjordes allt som gärna tänkas kan för att inprägla direktörens namn i allmänt medvetande, fortsätter Köpmannen. Han intervjuades i Sveriges radio, presenterades i de större bildtidskrifterna och fick omfattande publicitet. Någon större blygsamhet utmärkte inte heller varuhuschefens offentliga framträdanden. Han skulle ta hand om det väsentliga av gränshandeln och enligt egen förklaring sälja "allt mellan knappnålar och toalettstolar" och även i andra avseenden reformera den sorgligt efterblivna detaljhandeln.

Glädjen och cirkushandeln blev emellertid tämligen kortlivade. Detsamma gäller den reformatoriska verksamhet i form av ambulerande realisationer som han bedrev genom sitt företag i Halmstad. I november försattes nämligen företaget och dess innehavare i konkurs, fortsätter Köpmannen, som ur de tillgängliga handlingarna plockat fram högst intressanta inblickar i hur vissa firmor driver sin verksamhet.

406.000 I BRIST TROTS SPARGRIS

Redan bouppteckningen är rik på poänger. Med respektingivande noggrannhet har gode mannen bland tillgångarna medtagit 1 st. stol värd 2 riksdaler, 1 st. reproduktion och 1 st. spargris för vardera i krona, 2 st. uråldriga smokingkavajer taxerade till en tia sammanlagt och 5 st. inkuranta fritidsjackor till samma belopp. Största tillgången är 15 st. lådor lumpstrumpor — alltjämt enligt den noggranna förteckningen — som värderas till 400 kronor.

All omsorg till trots kommer tillgångarna inte upp till mer än 1.294 kronor — betydligt större summor möter emellertid på skuldsidan. Här finner man en lång rad mer eller mindre kända textilföretag i Sverige och utlandet — t. o. m. det avlägsna Israel är representerat — liksom tidningar, transportföretag, en fastighetsnämnd m. fl. Slutsumman är drygt 407.000 kronor och bristen således något över 406.000.

En betecknande detalj gäller 200 kappor som sänts till en direktör i Linköping, som är känd ambulerande realisationsmakare, även han med cirkustält på lokalprogrammet. Här gör en halmstadskamrer gällande att halmstadsdirektören "avhänt sig kapporna" och att de rätteligen tillhör kamrern; han har nämligen i olika poster lånat "varuhuschefens" företag 43.000 kr. och fått kappor som pant, bland annat de nu omstridda.

UNDERLIGA TRANSAKTIONER

Bokföringen har åtminstone under senare tid endast skett via en kassakladd och en växelbok, berättar gode mannen vidare. Han redogör också för en del transaktioner av tydligen ganska besynnerlig art. Här dyker ytterligare en känd realisationsspecialist och nydanare upp, även han med tidigare konkurshistorier på sin meritlista.

Tabergs-kval i hockeykval

I Kjell Svenssons frånvaro har Taberg det svårt i den allsvenska ishockeyturneringens södra kvalgrupp. I går fick smålandslaget stryk av Brynäs med 7—3, vilket innebär att smålandslaget för närvarande ligger på tredje plats. De två första går upp i allsvenskan.

GAIS har annars levererat stora överraskningar och har gått upp till ledningen. Största sensationen gjorde GAIS då de slog Brynäs, en prestation som dock även bottenlaget Tranås orkat med. Trots dessa två nederlag får Brynäs hållas som favorit. Sedan gäller det om det blir Taberg eller GAIS som får göra Brynäs sällskap upp i ettan. Fjärde laget Tranås har mycket liten chans till avancemang.

I den norra gruppen har AIK tagit ledningen före Alfredshem och Skellefteå IF. Mora är hopplöst distanserade och får anses vara helt chanslösa. Troligtvis blir det AIK och Alfredshem som går upp i allsvenskan, men Skellefteålaget kan också bli farliga i slutändan.

Hell.

Handboll:

DIV II VÄSTRA

Baltichov—Uddevalla 14—14
IFK, Borås—Jönköping 27—14
Hallby—Gais 32—18.
KFUM Trollhättan—Tord 19—21
Lysekil—GBIS 26—22

Slutställningen:

IFK, Borås	18	14	1	3	407—369	29
Hallby	18	10	3	5	400—337	23
Tord	18	11	1	6	350—326	23
GBIS	18	10	1	7	304—288	21
Lysekil	18	9	1	8	351—357	19
Trollhättan	18	6	4	8	308—325	16
Jönköping	18	6	2	9	322—359	14
Baltichov	18	5	3	10	286—327	13
Uddevalla	18	5	2	11	334—322	12
Gais	18	4	2	12	310—363	10

Seriesystem i fotboll-VM

BASEL (TT — AFP)

Åttondelsfinalerna i fotboll-VM i Chile 1962 skall avgöras enligt seriesystem med poängberäkning och inte enligt utslagsmetoden.

Efter en lång diskussion i ämnet kom VM:s organisationskommitté under sitt sammanträde i Basel fram till att seriesystemet var att föredra från publiksynpunkt.

ÄR DET DU

som låter Ditt barn springa utan tillsyn i trafiken.

Nationspoängen i Squaw Valley

SQUAW VALLEY. (TT)

Sovjet vann den inofficiella nationsstriden i VIII Vinterolympiaden synnerligen överlägset. Sverige kom tvåa med 62,5 poäng. Sovjet fick ihop mer än dubbelt så många poäng.

I striden om medaljpoängen lyckades inte svenskarna fullt så bra. På fjärde plats med 15 poäng återfinns såväl Norge, Finland som Sverige. Sovjet toppar med sju guld, fem silver och nio brons eller 40 poäng — dubbelt så mycket som tvåan USA som följs av Tyskland.

	Guld	Silver	Brons	Poäng
Sovjet	7	5	9	40
USA	3	4	3	20
Tyskland	4	3	1	19
Norge	3	3	—	15
Sverige	3	2	2	15
Finland	2	3	3	15
Österrike	1	2	3	10
Kanada	2	1	1	9
Schweiz	2	—	—	6
Frankrike	1	—	2	5
Polen	—	1	1	3
Holland	—	1	1	3
Tjeckosl.	—	1	—	2
Italien	—	—	1	1

Nationspoängen (7—5—4—3—2—1) efter de 27 OS-grenarna: 1) Sovjet 146, 2) Sverige 62,5, 3) USA 62, 4) Tyskland 58,5, 5) Finland 53,5, 6) Norge 45,5, 7) Österrike 32,5, 8) Kanada 26, 9) Frankrike 24, 10) Schweiz 20,5, 11) Polen 16, 12) Italien 15,5, 13) Holland och Tjeckoslovakien 11, 15) Japan 6,5, 16) England 2.

Sverige besegrade Finland med 5—2 i den andra delen av juniorlandskampen i ishockey i Lauritsala på måndagskvällen. På söndagen vann svenskarna med 5—4 och besegrade således Finland med sammanlagt 10—6.

Storevenemang i boxning i april

GÖTEBORG (TT).

Det blir storevenemang i boxning såväl i Stockholm som i Göteborg under april.

Redaktör Edwin Ahlqvist har tingat Mässhallen i Göteborg 3 april och Kungliga hallen i Stockholm 18 april speciellt för sina toppboxare Lennart Risberg och Thörner Ahsman.

— Egentligen hade jag tänkt, uppger redaktör Ahlqvist för TT på måndagskvällen, att Thörner skulle möta Joe Erskine vid något av evenemangen, men i dag fick jag tyvärr återbud från Erskine. Han går och hoppas på en match mot Henry Cooper, och hoppas kan man ju alltid göra. Jag har flera andra goda boxare på förslag, men jag vill ännu inte yppa namnen på dem.

Lugnt årsmöte med HFF – omval över hela linjen

De stormiga årsmötena med Hallands Fotbollsförbund är nu ett minne blott och söndagens årsmöte i Halmstad blev lika lugnt som de närmast föregående. Förhandlingarna undanstökades snabbt och det mesta gick i omvalets tecken. Enda debatten vållade Halmstads småklubbars begäran om en representant i styrelsen. Det blev sluten omröstning men ingen i den gamla styrelsen blev utslagen. Ordföranden Gösta Hjalmarsson höll före förhandlingarna parentation över bortgångne Wilhelm Lennheden.

Den representant som Halmstads småklubbar ville haft med i styrelsen var Sven Berglund. Alet. I omröstningen fattades det dock ca 10 röster för Berglund och de fyra som stod i tur att avgå Erland Artbäck, Sture Carlsson, Tobi Svensson och Sven Åberg blev alltså omvalda.

Ombud till Svenska Fotbollsförbundets årsmöte blev liksom tidigare John Jönsson, Gösta Hjalmarson och Stig Olsson.

Ordföranden Gösta Hjalmarsson omvaldes med acklamation. Han tackade två gamla kämpar som i många år varit med i domarekommittén, men som nu avsagt sig återval. Dessa var Einar Carlsson och Victor Carlsson.

Domarkommittén kommer under året att bestå av Sven Åberg, Stig Olsson och Olle Frisberg, Halmstad, samt Rudolf Andersson, Falkenberg, och Bertil Emanuelsson, Varberg.

Styrelsen

Styrelsen för 1960 har följande utseende: ordf Gösta Hjalmarsson, Varberg, vice ordf John Jönsson, Halmstad, sekr och kassör Stig Olson, Halmstad. Övriga ledamöter: Henry Andersson, Kungsbacka, Erland Artbäck, Särö, Sture Carlsson, Getinge, Sven Åberg, Halmstad, Sture Kull, Laholm, Tobi Svensson, Falkenberg.

Vid mötet utdelades följande märkelser:

Svenska FF:s Tekniska kommités förtjänsttecken i silver: Ol Eriksson, Istvan Wampetits. **Hallands FF:s förtjänstmedalj i guld:** Bror Svensson, Hyltebruks IF. **Hallands FF:s förtjänstplakett i silver:** Anders Karlsson, Långås IF. **Hallands FF:s förtjänstmedalj i silver:** Arne Edvardsson, Snöstorps IF, Helge Axelsson, Bua IF, Tage Charleson, Bua IF, Robert Eriksson, Bua IF, Harald Torkelsson, Bua IF, Eskil Samuelsson, Frillesås FF, Bertil Andersson, Långås IF, Erik Wass, Stafsinge IF.

Senior-DM 1958: IS Halmia. Senior-DM 1959: IS Halmia. Junior-DM 1959: Halmstads BK. **Pojkcupen 1959:** Halmstads BK. **SFF:s diplom för seger i pojkserierna: Rännelövs GIF, Laholms FK, Halmstads BK, IF Leikin, Torups BF Harplinge IK, Falkenbergs FI Stafsinge IF, Varbergs BOIS, I. Norvalla, IF Kamraterna, Kungsbacka, Lindome IF.**

Förtjänsttecknet till spelare: Roland Sjöström, Hyltebruks IF med frikort, Erik Karlsson, Bua IF, Karl Arne Olsson, Bua IF, Bror Erik Johansson, Laholms FK, Gösta Gustavsson, Morups IF, Arvid Isaksson, Morups IF.

Bt-mästerskap i Varberg

På söndag är det dags för den stora bordtennisdrabbningen i Varberg. Det är varbergsmästerskapen som äger rum i Ungdomsgården (f d Vita Bandets barnhem) på Östra vägen. Tävlingarna, som börjar kl 10, går i klasserna A, B och C, oldboys samt dubbel A och B. I samband med prisutdelningen utdelas också 1:a och andra priser till serievinnarna.

Startavgiften skall betalas vid anmälningen, som måste ske senast torsdag. Den kan göras på Ungdomsgården torsdag kl 18.30—21 eller till Häll, tel 3169, eller Viktor Andersson, Monarks kontor.

Serievinnare i A-klassen blev lag Monark I: Vimar Bertatsson, Sven Kaspersson. 2: Bagarna: Gösta Damm, Karl-Erik Håkansson. B-klassen: lag Monark 3: Rolf Bengtsson och Kalle Kaspersson, 2, Ernst Kaspersson och Folke Johansson. Klass C, Monark 9: Hasse Svensson och Kurt Bengtsson samt 2): Monark 8: Lars-Erik Rydberg och Jan Karlsson.

Friidrottsträningen inleds i Tyskland

STOCKHOLM (TT).

Svenska fri-idrottsförbundets VU har beslutat att 14—16 av de svenska olympiaaspiranterna i friidrott skall få tidig vårträning i Köln i Tyskland 1—4 april. Där får de svenska pojkarna så goda träningskamrater som bl a häcklöparen Martin Lauer och sprintern Manfred Germar. Kursledare och instruktör blir förbundets chefsinstruktör Gunnar Carlsson.

Två olympiaresor skall den svenska friidrottsungdomen få kämpa in i sommar i ungdomspropagandatävlingarna.

Finalerna går i Falun den 16—17 augusti.

1 x 2

Liverpool veckans säkraste

I senaste omgången blev det många vinnare. Orsak: flera favoritsegrar och inga kryss. Vinnare med tolv rätt får nöja sig med c:a 5.000 kronor i återbäring Vinnare med 10 rätt torde åka på beskattning av sin vinst. Då blev det bättre upp på siffertipset som preliminärt ger två vinnare med fyra rätt 35.800 kr vardera.

Veckans kupong upptar 8 matcher från division I. De fiesta är knepiga värre ur tipssynpunkt men det skulle förvåna mycket om Leicester och Preston blir utan poäng. Bland de fyra div II-objekten hittas veckans säkraste vinnare — Liverpool.

Birmingham—Nottingham .. 1 (1x)
Birmingham löper stor risk att flyttas ned och nog kommer den sluggerbetonade elvan att göra allt för att kämpa ned sina gäster, som spelar mera kultiverad fotboll.

Chelsea—Luton ..... x (1x2)
Det brinner i knutarna också för Luton, som brukar klara sig rätt bra på Stamford Bridge.

Leeds—Blackpool 1
Blackpool får inte i gång något målgivande spel och har ingen önskemotståndare i Leeds.

Leicester—Manchester C .. 1 (1x2)
Det brukar bli målrikt när de båda lagen drabbar samman och det lär inte bli 0—0 nu heller. Leicester har vunnit med 8—4 resp 3—1 i de två senaste hemmamötena med ojämna City.

Manchester U—Wolverh, .. 1 (1x2)
Wolves har fått känning med toppen och är därmed ytterst svårslagna. Läget har skärpt sig stort i bortamatcherna och det blir ingen lätt uppgift för United som dock har fått vind i seglen efter lördagens 6—0 i Blackpool.

Newcastle—Fulham 1
Fulham tvingas spela med flera (rätt svaga) reserver och kan knappast räkna med bortapoäng.

Preston—Arsenal 1
Preston har ännu inte vunnit någon ligamatch i år — en seger är alltså högaktuell.

West Bromwich—Bolton .. x (1x2)
Fem av de senaste sex mötena mellan de båda klubbarna har slutat med delad pott. Det blir hårt nu också — Bolton har ligans bästa försvar medan WBA har fördel av hemmaplan.

Bristol C—Swansea 1
Swansea har bara vunnit en ligamatch under 1960 och är inte i form att stoppa ett desperat jumbolag.

Hull—Leyton O 2 (x2)
Nog kommer Hull att kämpa men det räcker knappast mot Leyton som i sin center har en otroligt målfarlig herre.

Liverpool—Stoke 1
Liverpool är kupongens säkraste vinnare. Detta hindrar förstås inte att opålitliga Stoke kan vinna. Men normalt hemmaseger.

Middlesbro—Aston Villa 1
Middlesbro har fortfarande en liten chans att vinna promotion och var lugn för att skytteledaren i div II, Clough, har siktet rätt inställt när "aristokraterna" kommer på besök.

102 TOLVOR

102 rader med tolv rätt på stryktipset i senaste omgången hade påträffats på måndagen, meddelar Tipstjänst i sin preliminära rapport. Man hade funnit 2.100 rader med elva rätt och 18.100 rader med tio rätt.

På siffertipset hade påträffats två rader med fyra rätt, vilket preliminärt ger 35.864 kr vardera. 310 rader med tre rätt ger preliminärt 115 kr vardera. Poolvinnarnas antal var 610.

Ligamatcher

I engelska fotbollsligan spelades på tisdagskvällen följande matcher som blev uppskjutna den 20 febr.:

Div III: Southend—Barnsley 2—2, Newport—Wrexham 4—1, Tranmere Bradford C 2—3.

Div IV: Stockport—Crewe 1—0.

Engelska ligan:

Division I:

Tottenham	30	16	9	5	65—15	41
Wolverhampt	31	18	4	9	77—55	40
Sheffield W	31	15	7	9	56—34	37
Burnley	29	16	4	9	65—46	36
Bolton	30	14	6	10	39—34	34
Fulham	31	14	6	11	60—60	34
Preston	30	12	9	9	53—53	33
West B	30	12	8	10	57—45	32
Manch. U	31	12	7	12	73—61	31
Newcastle	31	13	5	13	64—62	31
Blackburn	30	14	3	13	50—51	31
West Ham	30	14	3	13	58—42	31
Arsenal	31	12	6	13	53—62	30
Chelsea	31	10	8	13	59—69	28
Nottingham	31	11	6	14	40—57	28
Manch. C	30	12	3	15	63—61	27
Blackpool	30	10	7	13	40—68	27
Leicester	31	9	9	13	48—62	27
Everton	31	9	7	15	50—56	25
Leeds	30	8	7	15	48—71	23
Birmingham	29	8	5	16	38—55	21
Luton	30	7	7	16	36—53	21

Division II:

Cardiff	32	20	8	4	77—45	48
Aston Villa	31	19	7	5	71—27	45
Middlesbr	31	15	8	8	74—48	38
Rotherham	31	14	9	7	51—42	37
Huddersfield	31	14	8	9	56—38	36
Sheffield U	30	14	7	9	52—40	35
Liverpool	30	14	7	9	60—49	35
Ipswich	30	15	4	11	61—45	34
Stoke	31	13	7	11	38—56	33
Charlton	31	11	11	9	63—68	33
Bristol R	30	12	8	10	54—62	32
Leyton O	31	10	11	10	60—51	31
Swansea	30	11	7	12	60—62	29
Sounth.	31	10	9	12	41—49	29
Lincoln	30	11	5	14	51—57	27
Derby	30	10	5	5	45—56	25
Brighton	30	8	8	14	43—56	24
Sunderland	31	7	10	14	40—55	24
Plymouth	32	7	8	17	48—78	22
Portsmouth	31	6	9	16	45—62	21
Bristol C	30	7	4	19	41—70	18
Hull	31	6	6	19	32—67	18

DJURGÅRDEN har under sin turné i ishockey förlorat mot det tjeckiska laget Litvinov Tjeckernas segersiffror blev 5—4 (1—2, 2—0, 2—2).

Gynna LT:s annonsörer

RADIO och TV

TISDAG

den 1 mars
PROGRAM 1

6.00 Vardagsmorgon. Grammofonmusik
6.20 Morgonandakt av fanjunkare Eric Nelander i Frälsningsarmén.
6.30 Nyheter och väderlek
6.40 Börja dagen med en schlager.
7.10 Lätt blandat.
7.35 Almanackan.
7.40 Morgonandakt av kontraktsprost Jan Berndes
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Bosättning nu och då. Brudkistan
8.45 Skolradio.
8.45 Tryggare kan ingen vara.
9.00 Radioengelska för folkskolan. Klass 1
9.30 I blickpunkten.
9.40 Komplementkurs i engelska för folkskolan. Klass 6
10.10 Nationalismen efter andra världskriget 3 Förmyndarskap, frihet förtroende
10.30 Radioengelska för folkskolan Klass 5
11.00 Musik under arbetet
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt
12.10 Charlies taffel
12.30 Nyheter och väderlek Börsnoteringar och grammofonmusik
12.58 Tidssignal
13.00 Skolradio. Sångstund.
13.30 Tonerna de gå
13.50 Koppla av! Gymnastik för husmödrar med Kerstin Werner
14.00 Husmorshalvtimmen. Gård med trädgårdstäppa till
14.30 Underhållningsorkestern spelar under ledning av William Lind
15.00 Riksronden.
15.10 Radioföljetongen Rubenstavlan Gösta Gustaf-Janson läser sjunde avsnittet av en episod ur sin bok »Stampen»
15.40 Eftermiddagskonsert.
16.45 Lantlivets behag Erland Josephson läser dikter av Horatius.
17.00 Sjörapport
17.10 Tonarsträffen.
17.50 Pianisten Lou Busch och hans orkester underhåller.
18.00 Radiohjälpen 90 19 50.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek
19.00 Nyheter Dagens eko.
19.30 Gunnar Hahns folkdansorkester
20.00 Livets materia. 3. Detta behöver vi
20.30 Demaskering Frågelek.
21.10 Johann Sebastian Bach Partita nr 3 E-dur för soloviolin. Manoug Parikian.
21.30 Väderjournalen.
21.45 Tidsspegeln
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.00 American Adventure. Amerikansk språkkurs.

TISDAG Program 2.

17.00 P 2-timmen.
17.00 Nyheter.
17.05 Grammofonmusik.
17.55 Nyheter.
18.00 Radiohjälpen 90 19 50.
Lyssnarnas önskeprogram på grammofon.
18.35—18.59 Regionalt över Norrbottens län:
Norrbottenskvarten.
Regionalt över västra Sverige:
Västkvarten.
Regionalt över Skåne och Blekinge:
Sydkvarten.
18.59 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Fritimmen.
Underhållning från Karlaplan för er som är hemma.
20.30 Radiotår: Torsten Jungstedt. Gästoppenent: Yngve Bengtsson.
21.00 Journalen.
21.30 Trekvarten.
21.30 Wienervalser.
21.45 Folke Sällström sjunger ur "Fredmans epistlar".
22.00 Irving Berlin-melodier.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.00 Populärkonsert med Radioorkestern.

Danska radioprogrammet tisdag

12.00 Kabaretorkestret. 13.30 Delibes, 1 akt af ball. 13.55 Dagens valutakurser. 14.00 Kvindernes eftermiddagsprogram. 14.35 Musik til arbejdet. 15.30—16.00 I ro og mag. 16.20 For piger og drenge. 16.50 Schubert. 17.10 Vinterens sorte fugle. 17.30 Børskurser, varenoteringer etc. 17.40 Vejrmelding. 18.00 Engelsk for viderekomne. 18.20 Social brevkasse. 18.40 Aftenens program. 19.00 Aktuelt kvarter. 19.15 Önskeprogram på grammofon. 20.05 Radioteatret. 21.25 Droråks bibelske sange. 22.15 Legemet, vort humørbarometer. 22.35—23.00 Tysk for fortsættere.

Program II. 18.00 Ungdomsudsendelse. 18.15 Sonate for violin og klaver, opus 8. 18.40 Aftenens program. 19.00 Aktuelt kvarter. 19.15 Radiodoktoren. 19.20 Filmkronik. 19.35 Tyrkiet venter på en grå ulv. 20.00 Danske Folkekor. 20.20 Reportage. 20.45 To generationer. 21.25 Promiller og personlig frihed. 22.15—23.00 Dansemusik fra Giraffen.

ONSDAG

den 2 mars
PROGRAM 1

6.00 Vardagsmorgon. Grammofonmusik.
6.20 Morgonandakt av fanjunkare Eric Nelander i Frälsningsarmén
6.30 Nyheter och väderlek
6.40 Gammaldans och glada visor på grammofon
7.00 Tips i tal och ton.
7.35 Almanackan
7.40 Morgonandakt av kontraktsprost Jan Berndes.
8.00 Nyheter och väderlek
8.15 Vardagsmorgon (Repris).
8.20—8.35 Smabarnskvarten.
Dag och Trasselsudden
8.35—8.50 Regionalt över Norrbottens län Sändning på finska.
11.00 Musik under arbetet
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt Lunchmusik.
12.20 Från skogen
12.30 Nyheter och väderlek Börsnoteringar och grammofonmusik.
12.58 Tidssignal.
13.00 Skolradio
TV — världen i vardagsrummet.
13.00 Tonerna de gå...
14.00 För oss äldre
Krumelurer och andra i vår lilla by. Roster som tystnat
14.30 Ludwig van Beethoven.
Pianotrio c-moll op. 1: 3.
15.00 Riksronden
15.10 Schlagerparad på grammofon.
16.00 Övertro på sjukhus
Docent Rutger Lagercrantz bryter en lans för familjeläkaren.
16.30 Följetong för flickor och pojkar Ka. eldtämjaren
Bengt Blomgren läser ur Berndt Orres bok
17.00 Sjörapport.
17.10 Antonin Dvorák:
Fyra bibliska sånger till Psaltartexter
17.25 Guds medarbetare.
Andaktsstund inför Kvinnornas Internationella böndag av sekreteraren i Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd Clary Elfving. Psalmer: 72: 1, 2: 241: 2, 3
17.45 Studiecirkel i rullstol.
18.00 Grammofonmusik. 1. Uvertyr till »Friskytten» (Carl Maria von Weber) Berlins filharmoniska orkester Dirigent: Fritz Lehmann 2. Gebet (Max Reger) Walther Ludwig, sång Walter Bohle piano 4. Romanza andaluza (Pablo de Sarasate, Leonid Kogan, violin. Andrej Mitnik, piano 5 Näktergalen (Alexander Aljabiev) Rita Streich, sång. RIAS symfoniorkester Dirigent: Kurt Gaebel 6 Orion (Albert Harris) Frank De Vols orkester 7. Mon ami le potier (Jacques Charrier-Jack Starling) Jacques Charrier, sång Christian Bellets orkester 8 Le retour des hirondelles (Pagano-Trognée) Jo Lefebvres musetteensemble 9 Söndag (Christian-Bövsen-Shine) Nora Brockstedt, sång Arvid Sundins orkester. 10 Bara låt tiden gå (Senn-Skylar-Ockie) Lars Lönndahl, sång Mats Olssons kör och orkester 11 Eagle squadron (Kenneth J Alford). Engelska marinens musikkår. Dirigent: F Vivian Dunn.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek
19.00 Nyheter Dagens eko.
19.30 Frid och Fröid
Liten familjefars av Rune Moberg VIII Alexander, krukan och stenen
20.00 Refrängen.
Basse Tellemars melodialbum.
20.25 Hemmahörnan.
20.50 Riksdagen i dag.
21.00 Journalen
21.30 Felix Mendelssohn.
Fem sånger
21.45 Övertalning till kärlek.
Ett kåseri ur livet av Hans Ruin.
22.15 Nyheter och väderlek
22.30 Månadens melodier i Rom.
23.00—23.30 Dansmusik på grammofon.

Monark NORNAN radio TV

CYKEL-CENTRUM
Storgatan 10, Laholm.
Tel. 10285.

ONSDAG Program 2.

17.00 Nyheter.
17.05 Spisarparty.
Skivor för ungdom presenteras av Kersti Adams-Ray och Johan Sandström.
17.55 Nyheter.
18.00 Spisarparty (forts.)
18.25 Radioskolan.
Meet the Taylors.
18.35 Melodier från i går.
Lätt underhållning på grammofon.
18.35—18.50 Regionalt över Norrbottens län:
Norrbottenskvarten.
Regionalt över västra Sverige:
Västkvarten.
Regionalt över Skåne och Blekinge:
Sydkvarten.
18.59 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 2 cl för mycket!
Ett reportage om sprit i trafiken av Lars-Eric Wänstrand.
20.00 Onsdagskonsert.
Gustav Mahler.
Symfoni nr 9 D-dur.
Stockholms filharmoniska orkester.
21.25 Den japanska kvinnan.
Bo Setterlind bläddrar vidare i sin dagbok.
21.45 Lätta toner
med Gert-Ove Anderssons ensemble.
22.15—22.30 Nyheter och väderlek.

Danska radioprogrammet onsdag.

12.00 Radiounderhållningsorkestret. 13.30 Färehyrden og hans hund. 13.55 Dagens valutakurser. 14.00 Kvindernes eftermiddagsprogram. 14.35—15.30 Musik til arbejdet. 16.00 Fra Mario Lanzafilmen. 16.20 For de 6—10-årige. 16.50 Jazzmatiné. 17.10 Tvendekår i fortid og nutid. 17.30 Børskurser, varenoteringer etc. 17.40 Vejrmelding. 18.00 Dansk sprog i dag. 18.20 Månedens gode råd. 18.40 Aftenens program. 19.00 Aktuelt kvarter. 19.15 Landbruget i februar. 19.45 Folmer Jensen spiller. 20.10 En lov kommer til landsbyen. 21.00 Gert Bastian synger. 21.20 Kan Europa blive en trussel mod freden? 21.35 Jørgen Simonsens trio. 21.55 Flygtningåret. 22.15 Kvartet, fismol, opus 10. 22.50—23.00 Capriccio for orkester, opus 2.

Program II. 18.00 Musik ved spisetid. 18.40 Aftenens program. 19.00 Aktuelt kvarter. 19.15 Otte blæsere spiller populært. 19.45 Henning Moritzen læser en fortælling fra Philippinerne. 20.10 Sønderjyllands Symfoniorkester. 21.00 Torsdagskoncerten i morgen. 21.15 Dramatisk Forum. 22.15—23.00 Dansemusik.

VECKANS SVENSKA TV.

Tisdag

15.00—15.20 För de yngsta: Sagostunden. 20.00 Aktuellt. 20.30 Perry Como show. Gäst i kväll är Birgit Nilsson. 21.00 Konsumentrutan: Får vi rum? Docent Lennart Holm granskar bostadsplaner. 21.20—21.50 Revolution för miljoner. Stanley Medley berättar om Indien av idag.

Onsdag

12.00—12.20 Med TV på vinterlov. Skolungdom från Stockholm på hemlig spaning efter OB-bussen. (Lokalt över Stockholm).

VECKANS DANSKA TV

Tisdag

17.00—17.30 For piger og drenge. 20.00 Aktuelt. 20.20 Uden fædreland — flygtningeudsendelse. 20.45—21.20 Gögiere underholder gög'ere.

Onsdag

20.00 Aktuelt. 20.20 Boligsnak. 20.35 Cavalledia rusticana. 21.35 De nye bøger. 22.05 Pressens Radioavis lydsenderen.

STACKARS MANNEKÄNGER

Det är så synd om alla dessa flickor med glamour-yrken. Filmstjärnorna måste stiga upp klockan sex på morgnarna och utstå det hårda jobbet i ateljéerna till långt in på natten. Flygvärdinnorna har bara slit och släp, ett olidligt flängande från världsdel, från polarklimat till tropisk hetta. Och mannekängerna, dem ska man inte ens tala om.

Det gör de själva. Och hör ru här vad senast en av Englands ledande inom facket har att säga. När hon svävar in på podiet i senaste sagkreation en föremål för allas beundrande blickar, vad tänder Miss Me Connel då på? Bara på ett enda: MAT.

— De bästa mannekängerna, förklarar hon, har det så arbetsamt så de inte hinner äta frukost. På morgonen tänker vi på den frukost vi inte får, på kvällen tänker vi på den frukost vi inte fick. På kvällen är vi för trötta för att sätta oss att äta. Och skulle vi någon gång verkligen få tid till det, så måste vi banta och så får maten vara i alla fall.

DET VAR EN GÅNG

en gammal dam, som var mycket förtjust i Shakespear. Hon bodde på landet men när hon hörde att man gav Köpmannen i Venedig reste hon in. Den hade hon sett i sin ungdom.

— Nå, vad tyckte tant om föreställningen? frågade en av damerna vid nästa kafferep.

— Ja, sa tanten, vad Venedig angår, så måtte dom ha byggt om förfärligt under de senaste 50 åren. Men den där Shylock var fortfarande samma gamla rackare!

nytt och flytt

Dagens namn
ALBIN
Solen går upp kl. 7.09 och ned kl. 17.42.

Morgondagens namn
ERNST
Solen går upp kl. 7.06 och ned kl. 17.44.

ETT ORD PÅ VÄGEN

O, du otrogna släkte, huru länge måste jag vara hos eder? Mark. 9: 19.

Vad är det väl som avpressar Jesu milda läppar detta bittra smärtrop?

Det var icke sadduceernas världslighet eller fariséernas fientlighet eller folkets likgiltighet eller publikanernas ogudaktighet.

Nej, det var lärjungarnas brist på tro.

Då Herren Jesus kom ned från förklaringsberget, höllo lärjungarna på att söka bota en besatt yngling. Men det lyckades icke för dem, och detta iaktat de av Jesus fått makt att utdriva onda andar.

Då var det som dessa ord avpressades Jesu hjärta: "O, du otrogna släkte".

"Lärjungarnas brist på tro orsakar Jesus mera sorg än fiendernas hat", har någon sagt.

Nu är det vi som äro Jesu lärjungar. Också vi ha fått en fullmakt av honom, och den lyder: "Bedjen, och I skolen få". Jesus lägger sin allmakt i vår hand och säger: "Gör nu bruk av bönen, och du skall kunna sätta himmel och jord i rörelse". Därför är det nog icke många ord som det faller sig tyngre för Herren Jesus att säga till sina lärjungar än: "I haven icke, ty I bedjen icke".

Till vårt förfogande stå obegränsade krafter till att förnimma egen hjälplöshet och syndaskuldens börda, till att vila vid Kristi fullbordade försoningsverk, till att glädjas i Gud och avsky all olydnad mot honom, obegränsade krafter till att säga nej åt självlivet och till att tjäna andra, till att lovsjunga Guds namn, till bön och förbön, till a bete och vila, till glädje och lidande, till liv och död.

Och han säger: "Bedjen och I skolen få. Därigenom bliver min Fader förhärligad och eder glädje skall bliva fullkomlig".

Vägen till Ekenäs

Av Birgit Th. Sparre

(51)

Ilona låg lättjefullt i hans famn. Hennes hand fortsatte att smeka och riva honom. Fast allting var så blygt och naket emellan dem, frestade hon honom såsom alla lättsinniga kvinnor frestat män från antikens hetärer fram till våra dagars lädjeblomster.

Vinden tjöt sin brusande stormmelodi. Några lösryckta strofer föll honom i minnet:

"...Jag går inunder stjärnor för att komma ung till dig, ung av evigheter, ung av deras glädje ..."

Varifrån hade han fått den meningen? Den måste höra samman med de ömma varsamma händerna. Sådant sa man inte till Ilona, man sa ingenting, man handlade.

Han välvde sin hand över hennes bröst, han kysste skuldran och lät läpparna glida över armar och hals tills de nådde hennes mun. Han kysste henne glupande och törstigt. Hennes svar var ännu glupskare och törstigare. Hennes tänder bet i mot hans läppar och det främa blodet smakade som rostigt järn.

Ilona väckte vilddjuret inom honom, som han hatade och föraktade. Han ville göra henne illa och höra henne skrika, därför att hon lockade honom så långt bort från det gamla vägen till Ekenäs, från den efterlängtade vilostunden på backkrönet, från den mossiga klipplatån där han sett morgondimmorna över sjön och från den gamla flåsande älgen bland de täta ormbunkssvåren. Allt som var honom bunkssnåren. Allt som var honom de allting för kvinnan på soffan. Han steg upp och krängde av sig smokingjackan Han skulle ta henne brutalt, det var det sådana kvinnor ville, som aldrig frågade efter ömhet utan endast efter kärleksakten. Ilona skulle få vad hon ville och hon skulle inte bli besviken.

Han slängde smokingen ifrån sig, den hamnade över en stol. Något ramlade ur innerfickan, flög över golvet och hamnade vid hans fötter. Han tog otåligt upp det. Det var ett tunt skinnfodral som öppnade sig i hans hander. Han sag ett bleknat fotografi av en flicka i vit konfirmationsklänning. Över fotografiet stod skrivet med barnsligt stora och runda bokstäver: Diana Margaret Christina.

Fotografiet var inte till honom, det var till gamle Kasper på Ekenäs. En gång förut, i en avgörande stund, hade Kasper slängt det till honom. Sedan dess hade han alltid burit det på sig i det tunna skinnfodralet. Kasper hade slängt det till honom också ikväll. Gubben hade inte lämnat Ekenäs, han fanns här överallt och i varje vrå.

Joachim stirrade på fotografiet av sin hustru i den vita klänningen. Hon såg på honom med det lilla undersamma leendet och händerna stillsamt knäppta om en psalmbok. Den enda kvinna han älskat med en kärlek utan gräns. Höjder och djup och svindlande lycka i ett ljus av eviga stjärnor.

Han stack fotografiet innanför skjortan, han kände det lätta trycket mot hjärtat och blev sig själv igen. All längtan efter Ilona var bortblåst, han visste att den aldrig skulle komma tillbaka.

Hon rörde sig i soffan.

— Kim, varför kommer du inte, jag väntar...

— Du ska inte vänta på mig, Ilona.

Hon satte sig häftigt upp. Han stod framför henne i den vita sidenskjortan med rufsigt hår och en glans i ögonen som hon aldrig sett förut. Han såg ut som en ung pojke och hon kände en längtan efter honom som gränsade till vanvett, men han stod orörlig kvar och gjorde inte min att komma till henne fast hon otåligt väntat att känna hans tyngd över sin villiga kropp.

— Vad är det som har hänt, är du ond på mig?

Han skakade på huvudet.

— Det är du som har anledning att vara ond på mig. Förlåg att jag förgått mig, Ilona, det ska inte upprepas.

Hon steg upp och gick till honom på bara fötter. De rödlackerade tånaglarna lyste som blodfläckar. Han lade armen om henne och fäste upp det nedfallna axelbandet. Det fanns ingenting av laddad spänning mellan dem längre, Han var sval, behärskad och avlägsen.

— Kom och sätt sig, Ilona vi ska tala ut med varandra. Jag är skyldig en förklaring.

Hon stod envist kvar.

— Först vill jag veta vad som hände dig.

— Det tjänar ingenting till, du skulle inte förstå det.

— Jag vill veta.

— Som du vill: min hustru... kom till mig för ett ögonblick sen. Det var ett möte utanför tid och rum — men jag blev mig själv igen.

— Yrar du?

— Jag har sällan varit så klart medveten.

— Vad du säger låter som rena vansinnet. Du kan inte slå i mig vilka spökhistorier som helst, du får... hitta på något annat.

— Jag visste att du inte skulle tro mig, och det spelar heller ingen roll. Det enda som betyder något är att jag blev visad tillbaka dit, där mitt hjärta hör hemma.

— Ditt hjärta! Hon skrattade gällt. — Jag ha aldrig frågat efter ditt hjärta, det är ett sentimentalt begrepp och ingenting att stå efter. Det är dig jag vill ha. Du personifierar det ideal av man jag alltid sökt. Jag blev kär i dig vid första ögonkastet. Jag har aldrig längtat så efter någon man som efter dig — men jag begär inte mer än vad du utan betänkligheter kan ge mig. Jag tänker inte tvinga dig till giftermål, jag vill bara att du ska älska mig. Hör du det: älska mig utan alla hämningar. Vi är två fria människor och har ingen att ta hänsyn till. Tag vad jag bjuder dig och du kommer inte att ångra det, Kim.

Hennes uppriktighet var lika naken som hon själv.

— Du är generös, Ilona — men älskarrollen har aldrig passat mig.

— Det är ett svepskäl, du i en hast funnit på. Tror du inte jag vet hur också du har längtat efter mig. Ända sen du kom hit ikväll har du begärt mig tills plötsligt något gammalt minne dök upp och fick dig på andra tankar. Du blev rädd för benknotorna och lät de döda befalla igen. Det passade dem inte att du stod i begrepp att älska en kvinna full av liv och värme. Du skall hålla dig till gravkorsromantiken och natt och dag hänga fast vid din döda hustru. Det finns inget förnuft i det, men det har visst inte ännu gått upp dig att din hustru är död och har varit död i många år. Hon är nu bara en av de vålnader runt sjön, som du är så angelägen om att vara tillags.

Hånet gick inte att ta miste på — men det bekom honom inte. Han ledde henne till soffan och placerade henne bekvämt med en av de röda sidenkuddarna bakom ryggen. Han drog fram en stol och satte sig gränsle med armarna över ryggstödet. Det var hans favoritställning fast han sällan demonstrerade den i sällskap.

Ilona lutade sig mot den röda kudden.Hon var besviken över att han inte visade något tecken till [illegible] utan bibehöll ett vanligt lugn som bröt udden av allt vad hon sagt för att såra honom. Det slog henne återigen hur ung han såg ut där han satt gränsle över stolen. Det värkte inom henne att hon förlorat honom i samma stund hon trott sig ha vunnit honom. Det var ett bittert nederlag. Hon såg den smala vigselringen glimma på hans finger. Hon hatade hans döda hustru, som ännu hade en sådan makt över honom.

— Vad är det du har att säga?

— Jag vill att vi ska komma på rätt köl med varandra.

Hon ryckte på axlarna och han fortsatte:

— Du har goda skäl att vara besviken på mig, Ilona — men bara därför att jag var nära att falla för frestelsen att ta vad du erbjöd mig, utan att ge dig hederlig vedergällning.

— Vad då för — vedergällning?

— När en man som är fri och obunden, inleder ett förhållande med en kvinna han respekterar, fordrar den enklaste anständighet att han erbjuder henne äktenskap. Jag hade aldrig tänkt göra det, Ilona

(Forts.)

Om vartannat

På resa med Älvsnabben

HN:s medarbetare på Älvsnabben, varbergspojken Hans Ekberg, har tillsammans med 50-talet kamrater besökt Nairobi, Kenyas huvudstad. En fantastisk upplevelse, skriver han i sitt senaste brev till HN, vilket återfinnes här nedan.

Måndagen den 8 februari anlände vi till Mombasa, Kenyas största hamnstad. Staden gjorde ett mycket gott intryck redan vid inlöpandet. Den ligger på en ö kan man säga, omgiven av flera småsjöar. Ut mot Indiska Oceanen visades en vackert grönskande strand som stupade brant ner i havet.

Staden var lika trevlig, som de första intrycken lovade. 52 man utlottade bland alla kategorier, fick följa med på en resa till Nairobi, huvudstaden i Kenya, den resan var en fantastisk upplevelse. Det var svenska kolonien i Nairobi, som anordnade den. Det enda vi fick betala var tågbiljetten, resan tog 14 timmar. Efter en halvtimmes försening för vi från Mombasa, förseningen berodde på att bussarna som vi skulle fara med från fartyget till station inte kom. Svenske vicekonsuln lyckades få tåget att vänta tills vi var med. Järnvägen gick genom intressant natur hela vägen, men eftersom det var mörkt största delen av resan, såg vi tyvärr bara en liten del av det sevärda. Men en del vilda djur lyckades vi få se på morgonen, mest hjortar, antiloper, zebror samt giraffer.

I Nairobi blev vi mottagna av våra värdar och inkvarterade hos dem. Och under de två dagar vi var där hann vi se hur världens finaste kaffe odlades, flera av svenskarna var ägare till kaffeplantager. Även ananas-, sisalhampa- och teodling gjorde vi bekantskap med. Som toppunkt på programmet får nog Safarin till Nairobi nationalpark sättas. Det var ett äventyr utan like för oss nordbor. Tänk bara att ha några stora vilda lejon bara ett par meter utanför bilen. de flesta djuren i parken är så vana vid bilar att de knappt flyttar på sig för den. Zebrorna får man ofta signalera på för att få dem ur vägen.

På kvällen hade anordnats en supé med dans, där fick vi massor av god mat och dryck. Vi fick också se infödingsdanser, dansade av kikuyus, den stam som låg bakom Mau-Mau-upproret.

Sista dagen ägnades åt sightseeing och shopping. Det fanns massor av infödingsarbeten att köpa, såsom trummor i skinn och träsniderier av olika slag.

Det var med sorgsen min vi besteg tåget, för att på torsdagen börja arbetet ombord igen.

Även de, som inte fått följa med till Nairobi, hade haft mycket trevligt. De hade fått vara med på en Safari till Tsavo Nationapark, där de fått se både noshörning och elefant, vilket inte fanns i Nairobiparken.

På fredagseftermiddagen lämnade vi Mombasa, livligt avvinkade av den svenska kolonien, och i lasten medförande en burk ananas till var man ombord. Dessa var skänkta av Kenya Canning Ltd. Kursen sattes mot Djibouti.

Utbildningen ombord har intensifierats och samövningar börjat. På torsdagen hade vi en stridsmässig övning med inlagda haverier.

På fredagskvällen anordnades en liten skeppsafton, med massor av musik och sång. Tillställningen spelades upp på band för Sveriges radios räkning.

Allt väl ombord.

Hälsningar från Älvsnabben genom

Hans Ekberg.

Inte gäckas

Gamle länsman Brodin: — Ja, ä de inte de jag har sagt att sån som går i missionshus och på godtemplarmöten ä de värsta jag vet.

Gamle stationsinspektoren:

— Hur så nu då?

Länsman Brodin: — Ja, vi såg väl hur det gick me Andersson i Vränga. Han gick i kyrkan vareviga söndag och drack aldrig så mycket som en sup. Men när han fick hand om godtemplarnas kassa, så gav han, som förut var en hygglig karl, sej till att förskingra och nu super'n så dä ä ingen hejd på'et.

Gamle stationsinspektoren:

— Jo, jo men. Dä går inte i längden te' gäckas me' vår Herre.

Take it easy!

Befälhavaren på argentinska flottans pampiga isbrytare General San Martin är värd allmänt deltagande. Han har fått svälja förtreten och begära isbrytarassistans. "General San Martin" har frusit fast ohjälpligt i isen under ett uppdrag utanför Grahams Land i Antarktis. Marginalen erinrar om Kajenns kärnfulla råd för ett par år sedan och uppmanar kaptenen att ta det ad notam:

Om isen ger dig bekymer
thå månde du ropa på Ymer.

Kvitterat

Signalen berättar: En banmästareavdelning i norr förestods av den trinde banmästare M. Det var i början på 20-talet. En av M:s arbetare var ungkarlen A. Som i yngre dagar varit i USA och fått sin mun fylld med guldtänder. Den rinde M var känd för att alltid sova middag och A för att ibland sova över på morgnarna.

En morgon försov A sig och M gick upp på hans ungkarlsrum och väckte honom med att menande säga:

— Morgonstund har guld i mund!

Då A hörde detta satte han sig upp i sängen och replikerade:

— Å middagsblund gör magen rund!

Och så var de kvitt för den gången.

☆

— Jag har hjälpt många att torka sina tårar.

— Så, jag visste inte att ni var intresserad av välgörenhet.

— Nej, men jag är näsduksfabrikant.

Hunden går säker

Sir Alec Guinness, den engelske skådespelaren, hade en ung fransk diplomatfru till bordet vid en middag. Hon var fylld av lovord över London — men:

— Jag har haft en skakande upplevelse. När jag skulle gå över gatan med barnvagnen höll den på att bli omkullknuffad av en hänsynslös bilist.

— Madame, sa sir Alec, om ni vill göra barnvagnen absolut fridlyst i trafiken så bör ni binda en hund vid den. Då går den säker.

Inte något bevis

En dam i Austin, USA, blev anhållen för att ha kört bil i berusat tillstånd.

Polismannen hävdade att hennes berusning framgått av att hon pratade alldeles förskräckligt.

Domaren godkände inte argumentet.

— Att en dam pratar alldeles förskräckligt behöver sannerligen inte vara något tecken på berusning, dekreterade han.

Riktigt kalas

Det har varit stort flyttkalas i Jönssons nya våning, och nästa dag tillfrågades en av gästerna hur det hade varit.

— Strålande! Jönsson satt under bordet hela kvällen och klagade för sin fru att det var så lågt till taket.

Med förebild.

Under denna rubrik besvarar en svensk legitimerad läkare kostnadsfritt medicinska frågor från läsekretsen.

Förse frågorna med lämplig signatur och uppgiv helst ålder och kön. Det är givet att envars anonymitet obrottsligt bevaras. Märk breven DOKTORN SVARAR och sänd dem till redaktionen.

"Oviss". Nitropent comp är en medicin, som innehåller ämnen, vilka vidga hjärtmuskulaturens blodkärl och sålunda påskynda och stimulera blodgenomströmningen i hjärtmuskulaturen. Strophantin är ett preparat, som ges vid vissa speciella akuta attacker av hjärtsvaghet och ibland vid andra former av hjärtsvaghet eller rytmrubbning i hjärtat. Besvär av hjärtsvaghet med försämrad genomblödning i hjärtmuskulaturen brukar i allmänhet förvärras vid kall väderlek och det gäller för dessa patienter att hålla sig varma om bröst, varvid de kunna räkna med en betydlig besvärslindring bara av detta.

"Mor till flera barn". Jag får tacka för Ert intelligenta, klara och av en varm känsla för Er pojke, fyllda brev och jag har med stort intresse läst det.

De förhoppningar Ni kommit att få på sköldkörterpreparat mot Er pojkes ordblindhet, torde nog vara överdrivna. I mycket enstaka fall, där det verkligen rör sig om en hormonrubbning, kan man givetvis ha nytta av hormonmedicin men knappast annars. Ordblindhet av detta slag betingas i allmänhet ej av hormonrubbningar enligt min uppfattning. Jag tror Ni gör rätt i att försöka hjälpa Er pojke och jag tror att om Ni kan komma i kontakt med barnpsykiatrisk specialist för utredning och undersökning av pojken, bör Ni ordna detta. Det kommer naturligtvis att bli en hel del besvär med att behöva resa till denna, men jag tror Ni kan ha stor nytta av en sådan kontakt och i varje fall kan Ni själv ha den förvissningen att Ni gjort allt som kan göras, om Ni även gör detta.

"50-årig Kajsa". Pentymal är en sömnmedicin, som också kan ges som lugnande medicin i mindre doser. Stilbol är ett hormonpreparat, som ges vid diverse åkommor, bl a menstruationsrubbningar.

Juridiska spörsmål

Under denna rubrik besvaras juridiska frågor av allmänt intresse mot en ersättning av 2 kr i frimärken. Frågor som kräver ett mera ingående eller enskilt svar betingar ett något högre arvode. Alla brev adresseras till Hallands Nyheters Juridiska avdelning, Norrmalmstorg 4, Stockholm.

FRÅGA: Jag har ett avtal med en granne att jag har att svara för kostnaderna för en täckdikning, beräknad till 1.000 kronor, å hans fastighet. Arbetet har han utfört själv och han har haft kostnader för inköp av rör. Vad innebär denna överenskommelse?

W K

SVAR: Den torde innebära, att Ni skall betala grannen 1.000 kronor för det arbete och de kostnader han nedlagt på täckdiket i fråga, dock givetvis blott om summan uppgår till eller överstiger 1.000 kr.

FRÅGA: År 1931 blev en person fullständigt invalid genom olycksfall i arbete och har som följd av olyckan avlidit år 1959. Enligt lagbestämmelserna skall begravningshjälp utgå med en tiondedel av den avlidnes årsinkomst. Om inkomsten år 1931 skall ligga till grund för beräkningen av begravningskostnader 28 år senare, finnes då icke några bestämmelser om något tillägg i ett sådant här fall då penningvärdesförändringen har kunnat bli så betydande?

Anhörig

SVAR: Meddela Eder direkt med försäkringsinrättningen, som känner alla detaljer i fallet.

VET NI

att pressveck på herrbenkläder i år har existerat i 100 år?

Detta mode uppstod genom ett tillfälle. Prinsen av Wales, senare kung Edward VII, som var tongivande inom herrmodet, mottog en dag från sin skräddare en kostym, där byxorna låg i skarpa veck fram och bak.

Prinsen tyckte att det såg snyggt ut och att det klädde hans kraftiga figur, och hädanefter fick han alltid pressveck i sina byxor. Sällan har väl ett mode hållit sig så länge.

Den skadade skraken

Det satt en liten skadad stackars skrak
och huttrade vid kanten av en vak
i Ätrans is då plötsligt det sa: Knak!
Men skraken den var nedsutten och slak
och kunde bara sitta på sin bak
då en kille lade vantarna på den.
Men denna gången hade skraken smak,
ty killen tog den med till ett gemak
och mata' den med varje liten sak
som han kan finna i sitt eget hak.
Och snart så kanske flyger han tillbaks
till skrakars rätta element igen.

SAND.

DJURPRAT

Texten: Kai Rosenberg. Ill.: Vilh. Hansen

Musen och snigeln

— Å-hå-hå-hå, jag måste skratta, sa musen och höll sig på magen.

— Skratta du bara, svarade snigeln. Men det vore hövligare om du talade om, vad det är som är så roligt, så jag kunde få skratta med.

— För det första är det inte säkert, att du kommer att skratta med. Du verkar inte vara särskilt skrattmild — tvärtom.

— Det kan kanske inte ses utanpå mig. Och för det andra?

— För det andra?

— Ja, du sa ju för det första. Då brukar det väl följe ett för det andra.

— Nå ja, för det andra skulle det inte vara artigt om jag berättade det för dig. Det är nämligen dig själv jag skrattar åt.

— Åt mig? Nä, hör nu, vad är det för lustigt med mig? Jag är en allvarsman — eller allvarskvinna, för i själva verket är jag båda delarna.

— Snick snack! Hur kan man vara det? frågade musen.

— Det går utmärkt. Men det är en smula invecklat. Vad lustigt är det nu med mig?

— Det är ditt hus, som du släpar omkring med. Alla ordentliga djur har ett trevligt och bra hem, som de fyller med mat, så att det finns vinterförråd — och där man kan föra ett gemytligt och trevligt familjeliv. Men att släpa sitt hus med sig på ryggen — ja, ursäkta, men på mig verkar det ganska fånigt.

— Så vitt jag vet händer det inte så sällan, att du kommer lite för långt bort från ditt hem. Och när sedan ugglan eller räven är ute efter dig, så skulle du säkert önska, att du kunde kila in i ditt hus i en fart. Har jag inte rätt?

Musen tänkte sig för en stund. Det lät kanske inte så dumt i alla fall.

— Ja, kanske, men i gengäld kan jag sätta upp en helt annan fart. Du rör dig ju så värdigt och långsamt som — ja, som en biskop på cykel.

— Jag har ingen aning om vad en biskop eller en cykel är.

— Det har inte jag heller, men det låter ganska lustigt, inte sant?

— Du är e pratmakare. Jag tillhör en mycket förnäm djursläkt som borde hålla sig för god för att byta ord med en gatpojke som du.

— Förnäm! Nej hör på den! Varför skulle du vara förnämare än jag?

— Ser du, min släkt har varit med till att pryda kungars och kejsares lekamen.

— Och det vill du att jag ska tro!

— Det kan du göra som du vill. Men den gången framställde man av oss ett ämne, som var mycket kostbart. Det var ett färgämne, som de högtstående kläder färgades med — och inga andra fick använda det. Det hette purpur, och det gav de vackraste färger i alla övergångar från blått till rött. Ulltråd, som var färgad av oss, kunde knappt nog uppvägas av guld. Praktfullt och förnämt var det!

Musen blev trots allt en smula imponerad.

— Var sitter det ämnet hos dig? frågade den.

— Ja, hm..., snigeln stammade lite förläget, jag har det alltså inte. Det var en kusin till mig — purpursnäckan. Den bor i vattnet och har en körtel, som avsöndrar en saft, och med den saften färgade man tyget.

— Gör man inte det längre?

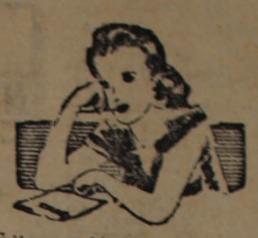
— Nej, nu har man hittat på andra, tarvligare och billigare sätt.

— Ha, ha, så är det ju inte du som har de fina färgerna. Och man använder dem inte ens mera. Då kan jag inte inse vad det skulle vara för förnämt med dig, inte annat än att du ser väldigt högfärdig ut. Adjö med dig!

KULMAN

Förtroliga stunder

"Undrande". Numera kan man ha kort aftonklänning även på ett frackbröllop, i synnerhet om klänningen är så festlig i material och modell som den ni har. Se bara till att smycken, väska och skor också är eleganta och galabetonade. Mycket nöje.

"Gallie"

"En som ej frågat förr". För barnvakt betalas vanligen 1:75—2:50 i timmen, litet beroende på hur sent man blir avlöst. Vad barnpromenaderna beträffar så fråga arbetsförmedlingen hur mycket man brukar få på er ort. Med hjärtlig hälsning.

"Gallie"

"Långvarig söndring". Ja, det är säkrast att vända sig till jurist när det gäller skilsmässa. Redan vid konsultationen kan ni få reda på hur mycket den kommer att kosta, det beror ju på hur pass komplicerat fallet är. Om ni kontaktar Rättshjälpen i länet blir arvodet mycket lågt och den som är obemedlad kan i vissa fall få fri rättegång om sådan behövs. Med hjärtlig hälsning.

"Gallie"

"Bryderi" Rådfrågningen i den här spalten är kostnadsfri. För namnbyte bär ni vända er till Namnbyrån Statistiska Centralbyrån, Linnégatan 85 Stockholm Ö, där ni mot en låg avgift kan få olika namnförslag att välja på samt även upplysning om det namn ni önskar är ledigt eller inte? Ansökan brukar beviljas om det nya namnet är ledigt, inte har adlig klang, är alltför egendomligt eller kan tänkas dra löje över bäraren och hans familj. Namnbytet kostar cirka 20 kr. Med hjärtlig hälsning.

"Gallie"

Shakespeare

Har ni hört historien om den gamla damen som var så förtjust i Shakespeare? Hon bodde på landet, men när hon hörde att man gav Köpmannen i Venedig reste hon in. Den hade hon sett i sin ungdom.

— Nå, vad tyckte tant om föreställningen? frågade en av damerna vid nästa kafferep.

Ja, sa tanten, vad Venedig angår, så måtte dom byggt om förfärligt under de senaste 50 åren. Men den där Shylock var fortfarande samma gamla rackare!

Sagt och skrivet

Att köpa gamla böcker på auktion är nästan som att gifta sig: man är aldrig säker på att ens skatt är en skatt, förrän man har fått hem den.

(W G Clifford.)

Vi är bundna i kroppens skinnband...

(Lars Gyllensten.)

Om människorna ville läsa mera skulle de slåss mindre.

(De Amicis.)

Skandinaviska banken har infört en trevlig nyhet, kvällskurser för ungdomar som går i giftastankar. De får lära sig allt om hemekonomi m m, och det är inte så litet det. Så nu vet Jacob Wallenberg, Enskilda banken, vart han skall vända sig om det skulle slå till. (Det är ju skottåt!)

Förlovade par får lära sig hur man skriver på och sätter om växlar för att kunna hålla sig med bil och TV och betala skatterna och placera bidraget till barnen, även det första, o s v. Kort sagt, en efterlängtad och nyttig kurs som bör mana till efterföljd. Härnäst bör Inteckningsbanken sätta i gång med kurser i barnavård, "mjukt och skönt i byxorna med Bambino tornrät", och Stockholms stads sparbank kanske kan få Ria Wägner att lära ut hur de nygifta lagar till en varm smörgås, på, hej sparlåga.

(Kar de Mumma.)

Vet ni

att det på senare tid har skett stora ändringar inom amerikanskt kyrkobyggeri?

I USA har församlingarna hittills varit synnerligen konservativa med hänsyn till utformningen av sina kyrkor. Men då kyrkan som sådan ständigt får nya funktioner att fylla, har man börjat ge de amerikanska kyrkoarkitekterna friare händer, så att byggningarna kan utformas efter vår tids krav.

Den amerikanska tendensen går bort ifrån de massiva, mörka stenbyggnaderna och i riktning mot enkla, ljusa rum, som ofta är inspirerade av människornas första bostäder — grottan och tältet.

Gröt må sirap

Lilla Lilly bor hos moster några dar. Första dan vid frukostbordet vill inte lilla Lilly äta något alls.

— Tycker du inte om det vi har till frukost? frågar moster.

— Nääe.

— Vad brukar ni få till frukost hemma då?

— Gröt må sirap, å sånt.

Mostern, som var snäll, lagade nästa dag iordning en tallrik gröt med sirap åt lilla Lilly. Men lilla Lilly åt inte ändå.

— Men, sa mostern, riktigt förargad, jag tyckte du sa att ni alltid fick gröt med sirap till frukost hemma hos dej!?

— Mmmm, de' får vi åssså... prisiss varenda-enda da' får vi de' — fast ja' äter allri-allri gröt må sirap!

LOKALNYHETERNA — LOKA LREPORTAGET — DE LOKALA BILDERNA FINN S I LAHOLMS T IDNING

VILL NI
veta vad som händer i södra Halland?
Prenumerera då på ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

LAHOLMS TIDNING

TISDAGEN DEN 1 MARS 1960

SÖKER NI
kontakt med befolkningen i södra Halland?
Annonsera då i ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

Cyklon krävde 25 offer

PORT LOUIS, MAURITIUS. (TT — AFP)

Enligt hittills föreliggande uppgifter krävde den häftiga cyklonen "Carol" 25 dödsoffer när den på söndagen drog fram över ön Mauritius i Indiska oceanen. Under ovädret uppmättes vindhastigheter på 50 till 70 m/sek, och cyklonen rasade för fullt från daggryningen till mörkrets inbrott. Cyklonen är den värsta som hemsökt ön sedan år 1892.

Särskilt sockerplantagerna tycks ha blivit illa åtgångna, men någon möjlighet att uppskatta skadorna föreligger ännu så länge inte, eftersom förbindelserna med stora delar av ön är helt avbrutna.

Mauritius, som tidigare var en fransk besittning, är nu en brittisk kronkoloni med 600.000 huvudsakligen fransktalande invånare.

Innebrändes i sin stuga

ULRICEHAMN (TT)

71-årige lantbrukaren Erik Vilhelm Andersson, Nilsagården, Fivlered, innebrändes natten till måndagen, när hans stuga brann ned.

En förbipasserade bilist upptäckte branden och larmade Trädets brandkår samt grannarna. En av dessa gjorde ett fåfängt försök att ta sig in i huset genom ett fönster till det rum där Andersson brukade sova.

När brandkåren anlände var hela den gamla stugan övertänd. Efter branden återstod ingenting annat än de förkolnade väggarna. Hur elden uppkommit vet man ännu inte.

Den omkomne hade på söndagskvällen varit ute i ladugården för att se om sina djur och troligen har Andersson då drabbats av hjärnblödning, vilket han gjort ett par gånger tidigare. Spår i snön visar att han fallit omkull utanför ladugården, där hans mössa också låg kvar.

Tydligen har han sedan lyckats ta sig in i sin bostad men inte haft förmåga att sätta sig i säkerhet då branden bröt ut.

Våren i Paris *I dag publiceras i all världens tidningar den parisiska haute couturens modeförslag för våren och sommaren 1960, som visserligen sägs vara en utbyggnad av de närmast föregående säsongernas linjer men ändå för något helt nytt med sig.*

Strejkhot för detaljhandeln
Lördagsstängning svårlöst

Handelsanställdas förbund sammanträdde på måndagseftermiddagen i Malmö för att behandla den situation som uppstått sedan förhandlingarna avbrutits med handelns arbetsgivarorganisation angående arbetstiden. Övervägandena följes noga av LO vars ställningstagande kan komma att bli avgörande. Om parternas ståndpunkter ej sammanjämkas kan strejkversel bli aktuellt från 65.000 anställda i detaljhandeln.

Styrelsen för handelsanställdas förbund beslöt vid sitt sammanträde i Malmö på måndagseftermiddagen att avvakta LO:s synpunkter på de strandade förhandlingarna om den privata detaljhandelns arbetstidsfråga.

Riktlinjer för eventuella stridsåtgärder fastställdes. Om det skulle bli nödvändigt kommer förbundsstyrelsen att snabbinkallas till extra sammanträde.

De anställda vill ha ut arbetstidsförkortningen i form av butiksstängning kl 12 på lördagarna. Samtidigt krävs bestämmelser om att lördagsstängningen skall ingå i kollektivavtalet med HAO. När förhandlingarna inleddes i höstas förklarade de handelsanställdas förbund att man var beredd att använda alla till buds stående medel för att genomdriva en tillfredsställande lösning på frågan. Kravet på tidigare lördagsstängning har framförts både 1957 och 1958.

Motståndet mot tidigare lördagsstängning anser man inte alls så starkt bland mindre och medelstora företag som tidigare gjorts gällande.

SERVICEN KRUXET

På arbetsgivarsidan hävdas att butikstiderna inte bör regleras genom avtal utan avgöras från fall till fall med tanke på servicen. Kravet på gemensamt stängningsklockslag på lördagarna anser man ogenomförbart för alla orter och branscher. Gränserna för butiks öppethållande regleras genom butiksstängningslagen och kommunala beslut. Företagen bör enligt handelns arbetsgivarorganisation tillförsäkras full frihet att bestämma om butikstiden inom den ramen.

Castrobild vållade intermezzo för Ike

SANTIAGO DE CHILE (TT-Reuter) **Två intermezzon utspelades vid president Eisenhowers ankomst till Chile på måndagen på hans rundresa i Sydamerika.**

Det ena inträffade vid landsorganisationens högkvarter. Man hade satt upp en bild av den kubanske revolutionsledaren Fidel Castro utrustad med en kulspruta. Det hela väckte sådan förargelse att folk började kasta sten mot byggnaden.

Den andra intermezzot förekom vid flygfältet där det blev ett slagsmål mellan tidningsmän, som sökte ta sig fram till Eisenhowers Cadillac, och beväpnade polismän. Bråket pågick en stund ännu efter det att bilkaravanen hade passerat.

Eisenhower sade senare enligt den chilenske utrikesministern German Vergara att han var mycket nöjd med mottagandet i Santiago.

Omkring 400.000 människor beräknas ha kantat den 13 kilometer långa färdvägen från flygfältet till amerikanska ambassaden.

Eisenhower som skall stanna två dagar i Chile innan han fortsätter till Uruguay, hälsades med vrålande fabrikssirener då han anlände och blommor strödde framför honom. Han möttes på flygfältet av sin chilenske kollega Alessandri. Sedan han hade inspekterat ett hederskompani fick han ta emot Santiagos nyckel av stadens borgmästare, general Goldsack.

De båda presidenterna för sedan till den amerikanska beskickningens byggnad. Åskådarmassorna applåderade och hurrade.

På ett ställe fick Eisenhower fara igenom en jättelik triumfbåge och på vilken man med blommor hade arrangerat hälsningen "Welcome, Mr Eisenhower".

Efter bilen med de båda presidenterna kom en annan bil med German Vergara och dennes amerikanske kollega Christian Herter.

Hel trålarflotta fick smuggelböter

SÖLVESBORG (TT)

Stora bötesbelopp utdömdes på måndagskvällen av häradsrätten för de bekanta smugglingsaffärerna förra våren i sölvesborgstrakten där fisketrålare fört i land cigaretter och sprit som köpts i Polen. En inblandad hammmästare förklarades avsatt från sin tjänst och fick i böter m m betala sammanlagt 21.037 kr.

I ett särskilt mål stod 14 fiskare åtalade för försök till smuggling av sprit och cigaretter den 28 april vilket hindrades av en razzia av tullen. En av dem dömdes att böta 1.600 kr medan de övriga fick böter på mellan 30 och 500 kr.

I det andra målet fick hamnmästaren tillsammans med skepparen på en trålare samt en besättningsman svara för smugglingsförsök av 14.750 cigaretter. Var och en av dem dömdes till 8.000 kr böter och en handlande som köpt av hamnmästaren fick 50 dagsböter. Hamnmästaren fick dessutom böta 10.850 kr för ett tidigare smugglingsförsök av 15.500 cigaretter och till kronan skall han betala 2.187 kr för skingrat smuggelgods. I detta fall frikändes skepparen och besättningsmannen.

Det framkom under rättegången bl a att trålareskepparen under hemfärden från Polen varnats per radiotelefon om att tullkryssaren låg på pass. En stor del av cigarrettpartiet packades därför i vattentäta emballage och sänktes i närheten av stranden men hittades sedan av tullen.

Dyr dress

Med höfthållare, resårgördel, korsett och bh på sig greps en ung finländsk lättmatros härom natten på Masthuggstorget i Göteborg. Attributen hade han lagt sig till med sedan han krossat ett skyltfönster till en kortvarubutik vid Andra Långgatan strax innan. De typiskt kvinnliga plaggen kostade 58:70. Den sönderslagna rutan var betydligt dyrare. Den kostade 790 kronor.

På måndagen häktades ynglingen som misstänkt för grov stöld. Han erkände inbrottet och medgav häktning.

Japans nyfödde prins fick på måndagen namnet Naruhito vilket betyder "dygd och mänsklighet". Hans andra namn blir Hironomiya eller "det vidsträckta palatset".

Namnen har valts av kejsaren från en lista med tre serier furstliga namn. Prinsens far, kronprins Akihito, har Togunomiya eller "Östra palatset" som andra namn. (TT—AFP)

Jag skäms sa' Thiel inför rätta

Vid den fortsatta rättegången på måndagen i Thiel-målet yrkade åklagaren på fullständig sinnesundersökning av Tage Thiel. Han ansåg också att endast ett synnerligen kännbart straff kunde komma ifråga för de brott Thiel begått.

Tage Thiel förklarade att han skämdes för sin insats i Kreuger-Bonnier-affären. Han ansåg sig endast ha varit en bricka i spelet och kommit att framstå som syndabocken. Jag är beredd att stå för vad jag gjort, sade han.

Försvararen advokat Claes Hedenstierna sade att Thiels roll i Kreuger-Bonnier-affären betydligt överdrivits. Försvaret bestred att han gjort sig skyldig till grov urkundsförfalskning och likaså olovligt handlande. Försvaret yrkade på frikännande och att Thiel omedelbart sättes på fri fot. Skulle rätten finna någon av Thiels handlingar straffbar yrkades i första hand på villkorlig dom eller, om tidsbestämt straff utmätes, att Thiel får vara på fri fot tills domen vinner laga kraft.

Försvunna i fjällen hittades välbehållna

STORLIEN (TT) **De fyra skolynglingar från Stockholm och deras ledare, vilka man befarade ha försvunnit i Storlienfjällen sedan de startat från Rundhögens fjällstation på söndagsmiddagen för att skida till Blåhammarstugan, återfanns välbehållna på måndagsmiddagen.**

Man träffade på dem ungefär två km nedanför Blåhammarstugan, där de grävt ned sig i snön. Vid 11.30-tiden hade man hjälpt dem upp till stugan, där personalen tog hand om dem. Alla var välbehållna så när som på ett par av ynglingarna som förfrusit några fingrar och fått köldskador i ansiktet.

Ledare för gruppen är högskolestuderande Tor Flodén. De övriga deltagarna är skolungarmar: bröderna Kaj och Ulf Birnik, Dick Håkansson och Björn Holmkvist samtliga från Stockholm.

På söndagskvällen hade gruppen varit endast en km från Blåhammarstugan men vänt, då vädret blev för hårt. De gick tillbaka en km till en bäckravin, där de grävde ned sig. Ungdomarna klarade sig relativt bra under natten. För att hålla sig varma hjälptes man åt att gnugga varandra, vilket dock inte hindrade att deras kläder frusit och var stela när uppsättningen kom.

Små-TT:

Pyromanbränder i belgisk stad

Åtta pyromanbränder har förekommit i den belgiska staden Charleroi under den senaste veckan. Tre restauranger, en lastbil, tre personbilar, ett kontor och en villa har ödelagts. (TT-AFP)

— — —

Antalet dödsoffer för den cyklon som under veckohelgen drog fram över ön Mauritius i Indiska oceanen uppgår till minst sexton. Siffran väntas stiga ytterligare.

Tusentals människor blev hemlösa under ovädret, som var det värsta som drabbat den avlägsna brittkolonin sedan 1892. I huvudstaden Port Louis förstördes eller skadades svårt omkring hälften av alla hus. (TT-Reuter)

— — —

Den ukrainske violinisten Steven Staryk har utsetts till ledare för Amsterdams Concergebouworkester. Staryk, som är född i Toronto 1932, är ägare till en av de mest kända stradivariusviolinerna den s k Hochstein-violinen, vilken tillverkades 1715 och användes av violinisten Joseph Joachim under 1800-talet. (TT-Reuter)

— — —

Österrikiska och italienska konstskatter värda 250.000 dollar (1.250.000 kronor) har gått förlorade genom brand. Konstskatterna ägdes av fru Juva Fraser brorsdotter till Alessandrio Marconi, radions uppfinnare. (TT-Reuter)

Möllermålet JO-utreds

STOCKHOLM (TT)

Preceptor Per Olof Bolding vid Stockholms Högskola har begärt att JO skall utreda om Svea hovrätt haft fog för sin lagtolkning i frågan om sinnesundersökning av Olle Möller. Om denna fråga besvaras jakande vill preceptor Bolding ha en utredning huruvida tagstiftningsåtgärder är påkallade av rättssäkerhetsskäl.

Hovrätten fastställde som bekant Östernärkes häradsrätts beslut om att Möller skall sinnesundersökas. Hovrättens beslut kan inte överklagas. Det kan väntas få stor prejudicerande betydelse framhåller hr Bolding. Dess konsekvens synes vara att man för framtiden har att räkna med att långvariga frihetsberövanden kan följa på icke närmare motiverade underrättsbeslut mot vilka talan i högre rätt inte kan föras.

Sydstatssenatorer hotar prata ihjäl negerfrågan

Senaten inledde på måndagen en maratondebatt i stridsfrågan om de 5 medborgerliga rättigheterna. Debatten gäller ett förslag enligt vilket den federala regeringen skall kunna ingripa i de olika staterna för att tillförsäkra negrerna full rösträtt.

I flertalet av de 50 staterna röstar negrerna lika fritt som andra medborgare men i vissa stater i södern har man tillgripit åtskilliga knep för att hålla negrerna borta från valurnorna. Enligt lagförslaget skall federala domstolar få rätt att utse särskilda övervakare som ska se till att alla får rösta fritt.

De som motsätter sig förslaget är representanterna för några stater längst nere i söder — 18 senatorer av 100. De ämnar följa den traditionella obstruktionstaktiken genom att söka "prata ihjäl" förslaget. Den taktiken har tillgripits tidigare och består i att man talar så länge att de som stöder förslaget till slut ger upp av rent fysisk utmattning.

Militärsängar har monterats upp i kongressbyggnaden för att ett tillräckligt antal senatorer hela tiden skall befinna sig inom räckhåll och med kort varsel kunna fylla senaten så pass att den blir beslutför. Om man inte lyckas mobilisera minst 51 senatorer avbryts debatten automatiskt, något som skulle spela lagförslagets motståndare i händerna.

Sotarna fick ej varsla om strejk

STOCKHOLM (TT)

Skorstensfejeriarbetareförbundet har hos LO begärt att få utfärda strejkvarsel för de omkring 1.000 skorstensfejarna i landet sedan avtalsförhandlingarna strandat. I avvaktan på utgången av medlingsförsöken har LO ej gett tillstånd till strejkvarsel.

Göteborgs bank får ny chef

Till direktör vid Göteborgs banks huvudkontor i Göteborg har från 1 mars utsetts chefen för bankens utländska rörelse i Göteborg direktörsassistent Lennart Holmin.

Direktör Holmin är född 1911 och avlade studentexamen år 1931. Han har sedan 1934 varit anställd i banken, utnämndes 1948 till kamrer och 1952 till direktörsassistent.

Till direktörsassistent vid bankens centralkontor i Stockholm har utnämnts bankjurist Sten Bylander. Direktör Bylander skall tjänstgöra som ställföreträdare för chefen för bankens utlandsrörelse i Stockholm, bankdirektör Georg Callerberg.

Världens största träfartyg blir dansk turistattraktion

ÅRHUS (TT)

Danska Nationalmuseet och de jylländska städerna har för avsikt att sätta i stånd världens största krigsfartyg av trä, den gamla danska fregatten Jylland, och placera det i vattnet utanför den lilla sydjylländska staden Aebeltoft i hopp om att det skall bli en turistattraktion av världsformat.

På måndagen hölls ett möte i Aebeltoft med representanter för Nationalmuseet och de jylländska städerna, framför allt Århus och Grenå, vilka som slutpunkter för de nya kattegattsrutterna på Halmstad och Varberg har särskilt intresse av saken. På mötet enades man om att fregatten skall placeras utanför Aebeltoft samt att man skall försöka att på Jylland få ihop det belopp på halvannan miljon kronor som ännu fattas för planernas realiserade. Staden Aebeltoft har själv en halv miljon för ändamålet.

Fregatten Jylland är 73 m lång och alltså betydligt större än amiral Nelsons 64 m långa slagskepp Victoria, som finns bevarat i England och där årligen lockar 100.000-tals turister. Dessa två, Jylland och Victoria, är de enda krigsfartyg av trä som finns bevarade i Europa.

I samband med insamlandet av pengarna hänvisar man till de stora penningsummor som i Sverige offrats på bärgningen av det i Stockholms ström sjunkna regalfartyget Vasa.

Meningen är att man i sommar skall segla fregatten Jylland från Köpenhamn till Aebeltoft.

Atomavfall i bäck oroar lantbrukarna

Ett 30-tal bönder i Broddetorp i Skaraborg är förargade över att AB Atomenergi vill med avloppsvatten från det planerade uranverket i Häggum "förgifta" en 6,6 km lång bäck som går över deras marker. I Kårstorpsbäcken vattnar de sina djur, där leker fiskar och badar deras barn om somrarna. Bönderna förbereder en gemensam protest genom RLF.

Avloppsvattnet skulle enligt markägarna bli starkt magnesiumhaltigt och farligt för både folk och fä efter de planer som bolaget underställt Västerbygdens vattendomstol i Vänersborg för prövning.

Skaraborgs läns naturskyddsförening har också diskuterat planerna på avloppet, som via Kårstorpsbäcken skulle gå ut i ån Flian, följa denna genom Hornborgasjön till Lidan och ut i Vänern. Svenska naturskyddsföreningen, fiskeristyrelsen, kammarkollegiet, samt en rad andra myndigheter kommer att bli inblandade.

Bönderna vid Kårstorpsbäcken ämnar kräva åtminstone en täckt ledning, men Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm som gjort upp planerna anser bäcken behövlig för att få så kraftig utspädning av det förorenade vattnet att det inte är farligt när det kommer ut i Flian.

I planerna ingår anordnande av vattnings-, tvätt, och sköljplatser till de berörda bondgårdarna, inhägnad av den för både folk och djur farliga bäcken m m för tillhopa 71.000 kronor. Med eventuella skadestånd och dylikt har man räknat med en kostnad på 125.000 kronor.

Vattenmängden som man vill släppa ut i bäcken är 50 sekundliter och den skulle föra ut ca 39 ton avfallssalter per dygn.

— Vattennivån i bäcken måste stiga och därmed får jag avloppsvattnet långt upp i mina marker genom täckdikena som jag just lagt ned stora pengar på och som är beräknade för nuvarande vattenstånd, säger en lantbrukare.

En annan är ängslig för hur det skulle bli för höns, som inte bryr sig om ett taggtrådsstängsel och för älg och småvilt på Billingensluttningen.

Till den 25 mars har bönderna, naturvårdarna och övriga intresserade tiden på sig att komma med erinringar hos vattendomstolen.

Ansmarkolyckan krävde 3 offer

UMEA (TT)

Bilolyckan i Ansmark söder om Umeå på tredagen har nu krävt sitt tredje dödsoffer. Den svårt skadade 17-årige Sten Åke Stenudd, Nordmaling avled på måndagen. Modern, fru Märta Stenudd, som också skadades, är utom all fara.

Vid olyckan sladdade kyrkoherde Sten Stenudds bil mot en buss, varvid kyrkoherden och hans 15-åriga dotter dödades.

Väderbiten

Det djupa lågtrycket, som på måndagskvällen låg väst om Skottland fortsätter långsamt åt nordost och i samband därmed blir det tilltagande sydostliga vindar i större delen av Sverige och långsamt mildare.

Utsikter: Frisk, vid kusten hård vind mellan ost och sydost. Mulet och disigt och möjligen något snö. Något mildare. Kattegatt: Sydlig eller ostlig bris, som i natt ökar till styv kuling. Disigt och åtminstone i de norra farvattnen snöfall tidvis.

För onsdagen: Övervägande ostliga vindar. Något snö här och var. Ungefär samma temperatur som under måndagen.